

Årsrapport 2022

Socialnämnden Centrum

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
2	Väsentlig styrinformation till kommunledningen	6
2.1	Verksamhetens utveckling	6
2.1.1	Redovisning av resultat	6
2.1.2	Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling.....	8
2.2	Kommunfullmäktiges budgetmål	10
2.2.1	Organisationsmål.....	11
2.2.2	Övergripande verksamhetsmål.....	13
2.2.3	Nämnds specifika mål från KF	23
3	Övrig uppföljning till kommunledningen	31
3.1	Utveckling inom personalområdet.....	31
3.1.1	Mått/nyckeltal som beskriver utvecklingen ur ett HR- perspektiv	31
3.1.2	Analys av situationen inom HR-området	31
3.1.3	Långsiktig kompetensförsörjning	32
3.2	Ekonomisk uppföljning	33
3.2.1	Analys av årets utfall	33
3.2.2	Uppföljning av kommuncentrala poster som hanteras genom beslut av andra nämnder	33
3.2.3	Uppföljning av erhållna statsbidrag	34
3.3	Värdering av eget kapital	34
3.4	Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag.....	35
3.4.1	Utvärdering av system för styrning, uppföljning och kontroll	35
3.4.2	Brukar-/kundorienterad kvalitetsledning	35
3.4.3	Utredningar barn och unga.....	36
3.4.4	Ej verkställda SoL/LSS beslut	36
3.4.5	Anmälningar enligt Lex Sarah	37
3.4.6	Uppföljning av kvaliteten i hem för vård eller boende (HVB) för barn och unga.....	37
3.4.7	Kriskommunikation	38
3.4.8	Krisledningsplaner och beredskapsplaner.....	39
4	Bokslut	40
4.1	Sammanfattande analys	40

4.2	Resultaträkning	41
5	Styrinformation till nämnden	43
5.1	Uppföljning av nämndens verksamhet per avdelning	43
5.2	Uppföljning privata utförare	44
5.3	Uppföljning av åtgärder utifrån stadsrevisionens granskningar	45
5.4	Kvalitetsrapport	47
5.5	Barnbokslut	50
5.6	Dataskydd och informationssäkerhet	53
5.7	Miljöarbete	54
5.8	Utveckling av uppföljning och analys ur ett individperspektiv	54

Bilagor

Bilaga 1: Uppföljning av nämndens verksamhetsplan 2022

Bilaga 2: Lex Sarah kvartal 3 och 4 2022

Bilaga 3: Ej verkställda beslut kvartal 4 2022

Bilaga 4: Uppföljning av externa leverantörer 2022

Bilaga 5: Kvalitetsrapport 2022

Bilaga 6: Barnbokslut 2022

Bilaga 7: Årsrapport dataskydd och informationssäkerhet 2022

1 Sammanfattning

Årsrapporten beskriver utveckling i verksamheten med fokus på väsentliga avvikelser, den övergripande ekonomiska utvecklingen, utvecklingen inom personalområdet samt kostnads- och volymutvecklingen inom nämndens verksamhetsområde. Därutöver beskriver rapporten uppföljning av politiska mål och uppdrag. I fördjupning till nämnden ingår bland annat uppföljning per avdelning, uppföljning av åtgärder utifrån revisionens granskningar, kvalitetsrapport, barnbokslut och information och dataskydd.

Nämnden rapporterar tre väsentliga avvikelser. Under året har behoven av socialtjänstens insatser fortsatt att öka. Fler barn och unga i stadsområdet behöver stöd och skydd från socialtjänsten, vilket även lett till ökade kostnader för köpt vård. Även behovet av sociala boenden för vuxna har fortsatt att öka. Omsorgsbehovet för vuxna med missbruk är ofta omfattande, då personerna är i betydligt sämre hälsotillstånd när de kommer i kontakt med socialtjänsten. Kompetensförsörjning av socialsekreterare lyfts som väsentlig avvikelse. Personalomsättningen har ökat i förvaltningen under 2022 och det har blivit svårare att behålla och rekrytera socialsekreterare. Den pågående desinformationskampanjen rapporteras också som en väsentlig avvikelse. Den påverkar tilliten till socialtjänsten, samhället och ytterst demokratin och det finns risk att barn och unga far illa om de inte får sina behov tillgodosedda. Desinformationskampanjen ökar också risken för hot och våld mot personalen och påverkar arbetsmiljön för socialsekreterare.

Nämnden erbjuder en bredd av verksamhet och aktiviteter som bidrar till en meningsfull fritid för barn och unga i stadsområdet och måluppfyllelsen bedöms därför god. Nämnden redovisar även en god måluppfyllelse i arbetet att minska bidragsberoendet. Antalet försörjningsstödstagare har fortsatt att minska och automatiseringen av försörjningsstödet som påbörjats har gett viss positiv effekt och förväntas ge mer tid för handläggarna att möta, stödja och motivera brukare. För övriga politiska mål bedöms viss måluppfyllelse. De allra flesta uppdragen har genomförts eller bedöms ingå i ordinarie verksamhet.

Nämnden har ur ett personalperspektiv haft förutsättningar för att utföra grunduppdragen. Sjukfrånvaron har fortsatt varit relativt låg och korttidsfrånvaron var högst under de första månaderna i samband med hög smitta av Covid-19 i samhället. Resultat från årets undersökningar visar att hållbart medarbetarengagemang har ökat hos både medarbetare och chefer, samt att cheferna överlag har organisatoriska förutsättningar för sina uppdrag. Personalomsättning har ökat under året, vilket är kännbart för socialtjänsten och påverkar arbetsmiljön. Förvaltningen har dock kunnat rekrytera till lediga tjänster och antalet socialsekreterare har ökat under året. Det finns samtidigt stora utmaningar att klara kompetensförsörjningen, där arbetsmiljön, desinformation riktad mot socialtjänsten och lönebilderna inom sektor omsorg påverkar. Lönebilderna inom sektorn omsorg är fortsatt lägre än målbilden i staden och det krävs ett större ekonomiskt utrymme för att komma till rätta med befintliga löneskillnader för yrkesgrupper med uppdrag i samma svårighetsgrad.

Det ekonomiska resultat 2022 visar på ett överskott på 31 miljoner kronor, varav 0,1 miljoner kronor avser bidrag till studieförbunden. Den främsta orsaken till resultatet är det tillfälliga kommunbidraget på 39,9 miljoner kronor som nämnden fick i maj. Nämnden har haft höga kostnader för köpt vård och boende jämfört med budget och går in i nästa år med en hög kostnadsnivå. Försörjningsstödet för stadsområdet är lägre än budget då antalet hushåll med behov av försörjningsstöd

har minskat under året. Försörjningsstödet för nyanlända är högre än budgeterat. Utgående eget kapital är 66 miljoner och förvaltningen föreslår att 26 miljoner kronor återredovisas till kommunstyrelsen och att nämnden får behålla 40 miljoner kronor i eget kapital.

2 Väsentlig styrinformation till kommunledningen

2.1 Verksamhetens utveckling

2.1.1 Redovisning av resultat

Effektmått och övriga mått/nyckeltal

Mått/nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022
Andel ärenden som avslutats med att behovet tillgodosett, barn och unga	*	73 %	76 %
Andel ärenden som avslutats med att behovet tillgodosett, vuxna	*	42 %	35 %
Andel ärenden som avslutats med att behovet tillgodosett, försörjningsstöd	*	51 %	47 %

Resultatmåten i tabellen ovan beskriver andelen ärenden som har avslutats med avslutsorsaken Behovet tillgodosett i verksamhetssystemet Treserva under tidsperioden januari till november 2021 och 2022. Uppgifter från år 2020 saknas (*)

Socialförvaltningarna har tagit fram gemensamma resultatmått och utvecklingsarbete pågår.

Resultatmättet beskriver andelen ärenden som har avslutats med avslutsorsak *Behovet tillgodosett* i verksamhetssystemet Treserva under tidsperioden från 1 januari till och med 30 november 2022 jämfört med motsvarande period 2021.

Andelen ärenden inom barn och unga som avslutats med behovet tillgodosetts har ökat något jämfört med motsvarande period 2021. Det beror på att andra orsakskoder, så som ansökan återtagen och egen begäran, har minskat.

Andelen ärenden inom vuxen som avslutats med tillgodosett har minskat jämfört med motsvarande period 2021. Det beror framför allt på att fler ärenden avslutats om ej avhörd, ökat cirka 8 procent. Till exempel när en klient som söker nödbistånd inte kommer tillbaka och söker på nytt. Då avslutas ärendet som ej avhörd.

För försörjningsstöd har andelen ärenden som avslutats med behovet tillgodosett minskat något jämfört med motsvarande period 2021. Det beror framför allt på att fler ärenden avslutats med ej avhörd, ökat ca 5,5 procent. Exempelvis att en klient inte återkommer och ansöker om förnyat ekonomiskt bistånd. Då avslutas ärendet som ej avhört.

Det finns en mängd andra avslutningsorsaker än behovet tillgodosett i Treserva och som kommer vara fortsatt relevanta att använda. Det finns behov att identifiera hur orsakskoder används samt utveckla nya orsakskoder för att på mer rättvisande sätt kunna följa effekter av socialtjänstens arbete. Ett exempel är ärenden där myndighet begär yttrande och socialtjänsten avslutar ärendet när efterfrågat yttrande avsänts. Enligt nuvarande sammanställning räknas detta som övrigt (dvs behov som ej tillgodosetts), trots att socialtjänsten fullföljt sitt uppdrag.

Resultatmättet bör tolkas med försiktighet. Det finns kända osäkerheter som påverkar måttet, till exempel behovet av att utveckla kvalitetsarbetet i registrering

och kontroll av uppgifter i verksamhetssystemet Treserva.

Volym-, intäkts- och kostnadsutveckling

Mått	2020	2021	2022
Nettokostnad IFO totalt	1 057 484	1 078 250	1 141 806
Nettokostnadsutveckling IFO totalt		2,0 %	5,9 %
Nettokostnad försörjningsstöd	197 154	197 986	180 748
Nettokostnadsutveckling försörjningsstöd		0,4 %	-8,7 %
Antal hushåll med försörjningsstöd (stadsområde)	1 791	1 694	1 470
Antal hushåll med försörjningsstöd (etableringsenheten) Stad	402	355	275
Nettokostnad vuxenvård	402 795	353 002	390 818
Nettokostnadsutveckling vuxenvård		-12,4 %	10,7 %
Antal vård dagar institution vuxna	3827	4082	3147
Antal boendedygn vuxna	113 900	119 913	139 801
Nettokostnad barn och ungdomsvård	288 564	372 478	424 349
Nettokostnadsutveckling barn och unga		29,1 %	13,9 %
Antal vård dagar institution barn och unga	10 457	11 880	18 913
Antal barn och unga i familjehem	144	148	149
Nettokostnad fritid och kultur	32 171	35 037	35 459
Nettokostnadsutveckling fritid och kultur		8,9 %	1,2 %

Individ och familjeomsorg (IFO) totalt

Nettokostnaden har ökat med 5,9 % jämfört med föregående år, vilket i huvudsak beror på ökade kostnader inom köpt vård för barn och ungdom samt sociala boenden för vuxna. Nämnden har även satsat på att stärka kvinnojourerna. Förvaltningens kostnad för försörjningsstöd har under 2022 minskat jämfört med 2021, både för stadsområdet och etableringsenheten.

Försörjningsstöd

Stadsområdet: Under 2022 har inflödet av nya ärenden minskat och så även antalet hushåll som får försörjningsstöd, dessa har minskat med 13 % jämfört med föregående år. Även de hushåll som är långtidsberoende har minskat.

Arbetsmarknaden är gynnsam och allt fler kommer i egenförsörjning, främst inom målgruppen upp till 30 år. Personer inom målgruppen tenderar även att börja studera i allt större utsträckning. Nettokostnaden har minskat med 9,4 %.

Etableringsenheten: Nettokostnaden har minskat med 3,8 % för 2022 jämfört med 2021. Det handlar om en minskning från 30,7 miljoner kronor (mnkr) till 29,5 mnkr. Totalt antalet hushåll med försörjningsstöd har minskat med 22,5 %, från 355 till 275 hushåll i snitt per månad. Att kostnaderna minskat relativt lite jämfört med minskning av antal hushåll förklaras av att kostnaden per hushåll är högre. Antalet kvotflyktingar har ökat under 2022 inom Etableringsenheten. Etableringsersättningen från staten har inte förändrats sedan 2010 medan riksnormen för försörjningsstöd har höjts. Ökade statsbidrag från Migrationsverket bidrar till en minskad nettokostnad 2022.

Vuxenvård

Institution vuxna: Under 2022 har antalet vård dagar, LVM och HVB, minskat

jämfört med föregående år. Även nettokostnaden har minskat men inte i samma takt som vårddagarna. Det är delvis en effekt av dygnsprisets indexökning samt att klienterna i år befunnit sig på SIS-institution något längre tid innan LVM-vården fortsatt på annan plats. Dygnsstatistiken i Treserva är i viss mån bristfällig vilket medför svårigheter att följa verksamhetens volymutveckling.

Boende vuxna: Sedan föregående år har antalet boendedygn ökat med 13 %, vilket medfört en nettokostnadsökning på 16 %. Det beror främst på fler komplexa ärenden inom målgruppen som har en samsjuklighet och därmed ett omfattande vård- och omsorgsbehov. Det har inneburit fler placeringar på korttidsboenden vilka har ett högre dygnspris än ett genomsnittligt kortsiktigt boende. Därför har kostnaden procentuellt sett ökat mer än antalet boendedygn.

Samlad avhopparverksamhet: Arbetet med avhoppare från kriminell livsstil centraliserades till förvaltningen under 2022. Det tog några månader för att starta igång den samlade avhopparverksamheten. Nettokostnaden för avhoppare var 11,8 mkr 2022.

Barn och ungdomsvård

Nettokostnaden har ökat under 2022 med 13,9 % i förhållande till 2021. Förvaltningen har under året haft ett högt inflöde av anmälningar om oro och en ökning av antalet unika individer med ärenden. Det har i sin tur lett till en ökning av individer med insatser. För att möta de ökade behoven har förvaltningen bland annat utökat antalet socialsekreterare. Antalet vårddagar institution har ökat med 52,8 % i förhållande till föregående år. Ökningen är främst inom köpt vård LVU som ökat med 63 % men även placeringar enligt SoL har ökat med 47 %. Utöver ökning av antalet ärenden upplever förvaltningen också att komplexiteten i ärendena ökat, vilket i sin tur lett till längre placeringstider.

Barn och unga i familjehem: Antalet placerade barn i familjehem är oförändrat jämfört med föregående år. Förvaltningen arbetar med att öka antalet familjehem för att undvika placering på institution.

Fritid och kultur

Nettokostnaden har under 2022 ökat med 1,2 % jämfört med 2021. Det förklaras delvis av lägre intäkter jämfört med 2021 då nämnden fick statsbidrag för lovsatsning. Samtidigt har fritidsverksamheten haft lägre kostnader för personal och lokaler.

2.1.2 Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling

Ökade behov av socialtjänsten insatser
Orsak till att avvikelserna uppstått
Behoven av socialtjänsten insatser har ökat kraftigt för målgrupperna barn och unga samt vuxna med missbruk som bor i stadsområde Centrum. De två väsentliga avvikelserna som förvaltningen lyfte i delårsrapporten kvarstår.
1. Antalet aktualiseringar, framför allt utifrån anmälningar om oro, har ökat kraftigt under 2022 inom avdelning Barn och unga. Ökningen är 15,4 procent jämfört med 2021. Ökningen indikerar att det är fler barn och unga i stadsområdet som har behov av skydd och stöd från socialtjänsten. Det är oklart vad det beror på.
2. Personer med missbruk som förvaltningen fått kontakt med under 2022 har ofta varit i betydligt sämre hälsotillstånd och de har haft ett omfattande omsorgsbehov. Under pandemin har möjligheterna att jobba förebyggande via till exempel orosamtal i samband med LOB-omhändertaganden minskats då personer inte blivit omhändertagna i samma utsträckning som tidigare.

Konsekvenser för de verksamheten är till för
<p>1. De ökade antalet aktualiseringar har lett till att även ärendena inom avdelning barn och unga ökat under 2022, från ca 790 i januari till ca 930 i december. Avdelningen ser också ett ökat behov av insatser exempelvis har antalet barn och unga med institutionsplacering ökat. 2022 var det 125 barn och unga som placerats att jämföra med 88 barn och unga 2021. Det innebär en ökning om 42 procent för 2022. Procentuellt är det något fler pojkar än flickor som placerats på institution 2022 jämfört med 2021. Med ett ökat inflöde av aktualiseringar och med den bemanningsproblematik som avdelningen haft under året finns risk att hantering inte hinner ske i tid och i förlängningen att de verksamheten är till för inte får rätt insats i rätt tid. Det kan också innebära att uppföljning av pågående insatser inte sker i den omfattning och med den kvalitet som lagen fastställer.</p> <p>2. Det har blivit svårare för personer med missbruk att tidigt få mindre omfattande insatser av socialtjänsten.</p> <p>De ökade behoven av socialtjänstens insatser får inte bara konsekvenser för de verksamheten är till för utan påverkar även andra målgrupper vid prioriteringar.</p>
Konsekvenser för organisation, medarbetare och chefer
Ökad arbetsbelastning för berörda medarbetare och chefer, särskilt där det krävs akuta bedömningar och insatser.
Ekonomiska konsekvenser
Kostnaderna för avdelning barn och unga har ökat och avvikelse mot budget är för 2022 -21,4 miljoner kronor, -avvikelsen för köpt vård barn och unga är -17,5 miljoner kronor. Kostnaderna för köpt vuxenvård har ökat 2022 och avvikelsen mot budget är -18,1 miljoner kronor.
Vidtagna åtgärder
<p>Förvaltningen har utökat resurserna för arbetsledning och en ny utredningsenhet har startat, vilket ska ge bättre organisatoriska förutsättningar. Ett fåtal konsulter har använts för att täcka vakanser.</p> <p>Förvaltningen har utökat resurserna för vuxenverksamheten. Åtgärder för att samverka ska fungera bättre med regionen. Fortsatt arbete för att förbättra samverkan med förvaltningen för funktionsstöd för insatser för personer med samsjuklighet. Inom staden pågår ett arbete med kategoriplan vuxen som ska leda till att möta göteborgarnas behov bättre.</p>
Kompetensförsörjning socialsekreterare
Orsak till att avvikelsen uppstått
Personalomsättningen har ökat i förvaltningen under 2022 och det har blivit svårare att behålla och rekrytera socialsekreterare. Orsakerna bedöms vara flera; effekter av omorganisationen, löneläget och arbetsmarknaden för socialsekreterare och arbetsmiljön för socialsekreterare. Desinformationskampanj riktad mot socialtjänsten påverkar negativt.
Konsekvenser för de verksamheten är till för
Kan påverka klienter negativt om nyanställd personal inte har tillräcklig kompetens och erfarenhet. Kan påverka kontinuiteten för de vi är till för, klienter kan behöva träffa olika socialsekreterare. Klienter kan också påverkas negativt om kunskap och erfarenheter av metoder och utbildningar försvinner när personal slutar.
Konsekvenser för organisation, medarbetare och chefer
Ökad arbetsbelastning på befintliga medarbetare, arbetsledare och chefer. Enhetschefer behöver lägga mer tid på rekrytering och bemanning på bekostnad av övriga verksamhetsfrågor.
Ekonomiska konsekvenser
Rekrytering och introduktion är mycket resurskrävande och det tar tid för nya socialsekreterare att komma in i arbetet.
Vidtagna åtgärder

<p>För att minska personalomsättningen arbetar förvaltningen med flera åtgärder. Utökning av tjänster; socialsekreterare, arbetsledning och verksamhetsutvecklare samt ny utredningsenhet.</p> <p>Förbättrat introduktionen genom introduktionsteam, material, utbildning, extra handledning och stöd. Utvidgat yrkesresan för att omfatta fler funktioner.</p> <p>Inför FAS-arbete som innebär ny systematisk ärendefördelning inom avdelning Barn och unga. Över tid förväntas metoden ge en jämnare arbetsbelastning och en bättre och mer förutsägbar arbetsmiljö.</p> <p>Digitalisering i utveckling av verksamheten.</p>
Desinformationskampanj mot socialtjänsten
Orsaker till att avvikelsen uppstått
Internationell desinformationskampanj riktad mot socialtjänsten, försök att påverka tilliten till samhället och demokratin.
Konsekvenser för de verksamheten är till för
Risk att de vi är till för inte får sina behov tillgodosedda. Risk att barn och unga far illa.
Konsekvenser för organisation, medarbetare och chefer
Ökad risk för hot. Försämrade förutsättningar för socialsekreterare, vilket påverkar kompetensförsörjningen negativt. Mycket arbetstid går åt att möta felaktig information och negativa rykten. Svårare och mer tidskrävande att motivera invånare att ta emot hjälp och stöd av socialtjänsten. Ökad risk för att utsättas för hot och våld, ökad personalrörlighet och svårigheter att rekrytera påverkar personalen negativt med ökad risk för sjukskrivningar.
Ekonomiska konsekvenser
Ökade kostnader för väktare och andra säkerhetsåtgärder. Ökade kostnader för rekrytering.
Vidtagna åtgärder
Förvaltningen fokuserar på åtgärder som förvaltningen kan påverka som skalskydd, väktare och arbetsmiljö, säkerställa rätt information i våra digitala kanaler, på våra socialkontor och i mötet med klienter och invånare.

Samtliga väsentliga avvikelser som förvaltningen lyfte i delårsrapport augusti kvarstår. I den här rapporten har dock förvaltningen valt att inte ta med att fler än planerat väljer att lämna en kriminell livsstil och att försörjningsstödet till nyanlända är högre än budget.

2.2 Kommunfullmäktiges budgetmål

Göteborgs Stads budget 2022 innehåller olika typer av mål; organisationsmål, övergripande verksamhetsmål och nämndspecifika mål samt indikatorer som är av särskild vikt för socialnämnderna samt uppdrag som nämnden ska genomföra.

I det här avsnittet rapporterar förvaltningen uppföljning av målen enligt stadsledningskontorets anvisningar. Organisationsmålen följs inte upp på samma sätt som övriga mål.

För en samlad uppföljning av alla mål som nämnden ska bidra till i Göteborgs Stads budget hänvisar förvaltningen till bilagan "Uppföljning av nämndens verksamhetsplan 2022". Där finns också uppdrag från Göteborgs Stads budget och uppdrag som nämnden fått genom beslut av kommunfullmäktige under året. I bilagan ingår även uppföljning av nämndens uppdrag till förvaltningen.

2.2.1 Organisationsmål

2.2.1.1 Göteborg har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Staden ska ha god ekonomisk hushållning i verksamheten

Nämnden har haft regelbunden uppföljning av det ekonomiska läget inom de olika verksamheterna. En ny inköpsorganisation är implementerad och förvaltningen jobbar i enlighet med beslutade roller och ansvar. Förvaltningen har även fortsatt arbeta med att få alla att följa processen vid köp av vård och boende.

Förvaltningen har jobbat fram en lokalstrategi med syfte att nyttja lokaler så effektivt och ändamålsenligt som möjligt.

2.2.1.2 Göteborgarna får valuta för skatten och en välfärd med hög kvalitet

Bedömning av måluppfyllelse

	Målbedömning
Göteborgarna får valuta för skatten och en välfärd med hög kvalitet	■ Viss

Bedömningen är att måluppfyllelsen är viss då ett aktivt arbete bedrivs men att det också finns förbättringsområden.

Inom bland annat dessa områden arbetar förvaltningen för att bidra till målet att göteborgarna får valuta för skatten och en välfärd med hög kvalitet.

- Likvärdig och effektiv socialtjänst
- Stärkt evidens- och kunskapsbaserat arbetssätt för ökad kvalitet.
- Systematiskt kvalitetsarbete
- Digitalisering för ökad effektivitet, kvalitet och tillgänglighet
- Mäta effekter och resursutnyttjande

Personal i direktkontakt med invånare i förhållande till staden totala personalstyrka

<i>Göteborgarna får valuta för skatten och en välfärd med hög kvalitet</i>				
Indikator - Personal i direktkontakt med invånare i förhållande till staden totala personalstyrka				
	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022
Utfall/mål för staden	71	71		73
Utfall/mål för nämnden		71	71	71

Förvaltningens målvärde är lägre än målvärdet för staden. Förvaltningens utfall för helåret 2022 motsvarande vårt målvärde.

Den arbetade tiden för yrkesgruppen socialsekreterare har ökat år 2022 jämfört med helåret 2021.

Förvaltningen har flera grupper som inte direkt arbetar i kontakt med stadens invånare, utan stödjer personal med bland annat kunskap, utredningar och samordning av utvecklingsarbete. Andelen arbetad tid för yrkesgruppen handläggare, befattningarna utvecklingsledare och planeringsledare, har ökat

jämfört helåret 2021.

Förvaltningen ligger sammantaget kvar på samma nivå för personal i direktkontakt med invånare i förhållande till total personalstyrka som föregående år.

Kostnad individ- och familjeomsorg

Göteborgarna får valuta för skatten och en välfärd med hög kvalitet				
Indikator - Kostnad individ- och familjeomsorg (kronor per invånare)				
	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022
Utfall/mål för staden	7 400	7 545	Uppgift saknas	7 200
Utfall/mål för nämnden	Uppgift saknas	5 390	5 695*	5 500

**Siffran är fortfarande en prognos då slutlig beräkning av antal invånare ej är klart.*

Högre utfall jämfört med målet beror i huvudsak på ökade kostnader inom köpt vård barn och ungdom samt vuxna sociala boenden. Nämnden har även satsat på att stärka kvinnojourerna.

2.2.1.3 Göteborgs Stad är en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen

Göteborgs Stad är en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor				
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen				
	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022
Utfall/mål för staden	79	78	79	81
Utfall/mål för nämnden	75	74	75	75

Förvaltningens utfall för 2022 nådde målvärdet, vilket innebär ett ökat engagemang jämfört 2021. De båda delindexen motivation och styrning har ökat sedan föregående års undersökning medan delindexet ledarskap har sjunkit. Förvaltningens målsättning ur ett flerårigt perspektiv är att öka HME till 78 eller högre. Det motsvarar värdet för sektor individ- och familjeomsorg enligt Sveriges kommuner och regioner år 2021.

Förvaltningens chefsenkät nådde HME 83, vilket är en stor ökning jämfört med HME 79 år 2021. All tre delindexen motivation, styrning och ledarskap har ökat lika mycket. Förvaltningens målsättning är att bibehålla detta värde.

Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt

Göteborgs Stad är en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor				
Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt				
	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022
Utfall/mål för staden	9,6	8,6	8,8	8,1
Utfall/mål för nämnden	8,0	5,9	6,1	6,5

Förvaltningen sjukfrånvaro för 2022 var lägre än målvärdet 6,5 procent och nästan kvar på samma relativt låga nivå som 2021. Det är den korta sjukfrånvaron, upp till 14 dagar, som ökat och då främst under årets första månader när det fanns en hög smitta av Covid-19 i samhället.

2.2.2 Övergripande verksamhetsmål

2.2.2.1 Göteborg är en stad där alla som kan jobbar och försörjer sig själva och därmed bidrar till det gemensamma

Måluppfyllelse

■ Viss

Antal hushåll som någon gång uppburit försörjningsstöd under året har minskat jämfört med föregående år och många aktiviteter är genomförda i verksamheterna som arbetar med målet. Bedömningen är därför viss måluppfyllelse.

Analys av resultat

Arbetet med utvecklingen av ett för staden gemensamt bedömningsstöd pågår, vilket är ett led i att matcha rätt stödbehov och insatser till klienter i ett tidigt skede samt att effektivisera och kvalitetssäkra vårt arbete. Samverkan med Kompetenscenter har stärkts under året. Socialförvaltningen centrum har avropat medel från Arbetsmarknad och vuxenutbildningsförvaltningen, ArbVux, för att köpa arbetsförmågebedömningar, vilket resulterat i runt 50 utredningar så här långt. Majoriteten av bedömningarna har resulterat i att de enskilda ansökt om sjukersättning hos Försäkringskassan. Samarbetet med sjukvården har förbättrats något genom att deras rehab-koordinatorer är mer tillgängliga framförallt vid SIP-möten.

Andra halvåret har försörjningsstödsenheterna utvecklat arbetsplanerna. Det innefattar en översyn av mallen och hur de arbetar med bland annat arbetsplanens mål, samt säkerställer att arbetsplanen blir ett konstruktivt arbetsredskap. Arbetet med att konkretisera organiseringen av arbetsrehabiliteringens organisatoriska hemvist i dialog med övriga socialförvaltningar och ArbVux har fortgått under året, vilket bedöms kunna ge ett gynnsamt utfall i form av minskat antal hushåll med försörjningsstöd i framtiden.

Omorganiseringen under våren har gett bättre förutsättningar för både intern och extern samverkan då enheterna inom avdelningen vuxen-försörjningsstöd nu har likvärdiga strukturer och enheterna har gemensamma arbetssätt. Under hösten har fokus legat på att säkerställa att enheterna har samsyn kring sina roller och att samverkan är välfungerande. Det innefattar bland annat samverkan med frivården och med vuxenenheterna kring insluss-ärenden och med stadens bemanningsenhet kring personer som saknas sysselsättning och är anställningsbara.

Etableringsenheten som arbetar med målgruppen nyanlända flyktingar arbetar inte direkt med självförsörjningsuppdraget men har valt att fokusera på jobbgruppsgrupper och anmälan till intensivåret via Arbetsförmedlingen för att nå måluppfyllelse. Under det första halvåret genomfördes tre ungdomsgrupper med tema Jobb. Vid halvårsuppföljningen identifierades att mycket av den information som ungdomarna får under träffarna redan tillgodosetts av andra aktörer. Enheten gjorde därför en kartläggning som visade på att skolan genomför såväl praktiska som informationsinsatser gällande jobb och sysselsättning. Beslut har därför tagits att jobbgrupperna inte kommer att fortsätta under nästa år. Målet med 25 anmälda till intensivåret har ej nåtts och en av anledningarna till detta är motstridig

information från Arbetsförmedlingen gällande kommunens roll i anmälningsförfarandet.

Åtgärder för högre måluppfyllelse

- Fortsätta arbetet med arbetsplaner samt med samsyn mellan enheterna kring roller och samverkan.
- Utveckla samverkan mellan vuxen och försörjningsstöd kring gemensamma klienter som ska ut i sysselsättning.
- Hitta arbetssätt för att hantera ökat inflöde av ärenden av komplex karaktär.
- Fortsatt samverkan med förvaltningen för arbetsmarknad och vuxenutbildning.
- Tydliggöra samverkan gällande intensivåret tillsammans med Arbetsförmedlingen för nyanlända flyktingar
- Fortsätta arbeta och utveckla det individbaserade klientarbetet genom kartläggning- och uppföljning av varje enskild nyanländ flykting.

Mått/Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Antal hushåll som någon gång under året uppburit försörjningsstöd	3 028	2 823	2 267	2 631

2.2.2.2 Göteborg genomför tidiga sociala insatser som skapar likvärdiga livschanser för alla

Måluppfyllelse

■ Viss

Förvaltningen arbetar på olika sätt för att genomföra tidiga sociala insatser och skapa likvärdiga livschanser för alla. Bedömningen är viss måluppfyllelse då ett aktivt arbete bedrivs, men det även finns förbättringsområden.

Analys av resultat

Genom att informera om socialtjänstens arbete vill förvaltningen öka kunskapen om verksamheten och tidigt nå ut till dem som är i behov av stöd från socialtjänsten. En stor del av de främjande och förebyggande arbetet omkring insatser för barn och deras föräldrar, bedrivs i samverkan med andra aktörer. Fokus är i många delar av socialtjänstens arbete omkring barn att stärka skyddsfaktorer och upptäcka riskfaktorer.

Förvaltningen arbetar med generella och individuella stödinsatser till föräldrar. I verksamheter som direkt möter barn arbetar förvaltningen med att stärka barns rättigheter och möjligheter till delaktighet.

Information om socialtjänstens uppdrag

Förvaltningen informerar andra aktörer och samverkanspartners om socialtjänstens arbete för att barn, unga och familjer som behöver stöd tidigt ska kunna få kontakt och stöd från socialtjänsten.

Våra verksamheter har arbetat med kompetenshöjande insatser kring frågan om desinformation och LVU (lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga), till exempel genom att arbeta med att motverka att konspirationsteorier får fäste. Målet är att skapa tillit till socialtjänsten för dem som kan behöva stöd från verksamheten.

Samverkan

Förvaltningen har under året påbörjat arbetet med skolan som arena (SSA) med två skolor som nav, Torpaskolan och Kungsladugårdsskolan. Arbetet ska öppna upp för lokalsamhället och olika aktörer att bidra till att stärka sociala nätverk, öka social sammanhållning och att vuxna och barn ska ges möjlighet till sammanhang och delaktighet. Vi har även utvecklat och stärkt samverkan med det lokala föreningslivet med fokus på att skapa mötesplatser och meningsfull fritid för barn och unga, som förvaltningen inte annars når.

Under året har flera satsningar riktade till barn i skolåren 6–12 år kommit i gång. Arbetet samordnas mellan olika uppdrag som skolan som arena, SSFF (samverkan skola, socialtjänst, fritid och föräldrar kring barn 6–12 år med riskfaktorer) föräldrarådgivning och ABC (föräldrastödsprogram Alla Barn i Centrum). Det går i linje med det nya avtalet för familjecentrat arbetssätt i samverkan med regionen, som från och med 2023 även omfattar skolårsåldrarna. En nära samverkan finns med den samlade elevhälsan och skolkuratorer på de kommunala skolorna.

Föräldrastödjande insatser

Förvaltningen erbjuder individuella stödinsatser för föräldrar som utformas utifrån den enskildes behov, exempelvis via stöd från förvaltningens resursenheter. Det finns också generella insatser som föräldrastödsprogrammet ABC, som vänder sig till alla föräldrar. Exempel på specifika insatser riktade till en målgrupp är Förälder i nytt land, där ett utvecklingsarbete skett under året för att ta fram ett metodstöd relaterat till ungdomar och kriminalitet i syfte att ge verktyg för att identifiera skydds- och riskfaktorer så att föräldrar kan agera på sätt som blir brottspreventivt.

Förvaltningen erbjuder föräldrastödsprogram Alla Barn i Centrum (ABC) som är en utbildning för föräldrar till barn i åldrarna 3–12 år. Under året har antalet ABC kurser med fokus på föräldrar till barn i skolåldern utökats. Förvaltningen har vidare deltagit i en forskningsomgång av ABC tonår och har därigenom kunnat erbjuda två kurser för tonårsföräldrar.

Under året har arbetet med informationssamtal startat upp på Familjerättsbyrån utifrån en ny lag om informationssamtal. Lagen syftar till att stärka barnrättsperspektivet i vårdnadsprocessen, skapa bättre förutsättningar för föräldrar att nå samförståndslösningar och stärka skyddet för barn som riskerar att fara illa. Det är för tidigt att säga något om långsiktiga effekter men på kort tid kan förvaltningen se att antalet snabbupplysningar har sjunkit och att antalet utredningar minskat något. Det kan vara ett resultat av att fler föräldrar kommer överens istället för att lösa tvisten i domstol, vilket oftast leder till mer hållbara lösningar, är mindre konfliktfyllda och därmed bättre för barnet.

Barns delaktighet

Med utgångspunkt i barnkonventionen har förvaltningen arbetat på olika sätt för att öka barns delaktighet och barns möjligheter att komma till tals. Flera avdelningar som möter barn direkt arbetar med att implementera LÖSA! som bland annat innebär att kommunikation, både i samtal och skrift, riktas och anpassas till barnet. Det har gjort att förvaltningen i högre utsträckning skriver barnutredningar och barnbrev vars syfte är att rikta sig direkt till barnet med ett anpassat språk.

Förvaltningens verksamheter arbetar även med andra satsningar som har ett tydligt barnfokus, exempelvis genom projektet *Ett syskon att växa* med där biologiska barn i familjehem erbjuds olika former av stöd samt det EU-finansierade projektet *Avec, Efter våldet* som handlar om att stärka rätten till skydd, stöd och delaktighet för barn som upplevt våld i hemmet, under och efter deras tid i skyddat boende.

Indikatorer till målet

Inom förvaltningen har antalet ärenden med långvarigt försörjningsstöd minskat under 2022 jämfört med 2021, från 1426 till 1336 ärenden. För att minska

beroendet av försörjningsstöd pågår flera utvecklingsarbeten, bland annat utveckling av stadengemensamt bedömningsstöd och arbetet med arbetsplaner.

Andel ej återaktualiserade ärenden inom ett år, 0-12 år, ligger på 89 procent. Det är samma nivå som 2021. Det bedöms positivt att flertalet av det ärenden som socialtjänsten avslutar inte återkommer med ytterligare behov av stöd. .

Antalet verkställda vräkningar/avhysningar som berör barn (per 100 000 invånare) var för 2022 färre än 5. Under hösten utökar vi med en boendekonsulent för att stärka förvaltningens förmåga att stödja enskilda i boendefrågor, både vad gäller att förhindra vräkningar och att hjälpa människor att få ett boende.

Åtgärder för högre måluppfyllelse

Förvaltningen behöver fortsatt bibehålla och utveckla arbetet med tidiga sociala insatser som skapar likvärdiga livschanser för alla.

Socialtjänsten behöver fortsätta att arbeta med information omkring verksamheten till andra aktörer. Socialtjänsten behöver också arbeta med att öka tilliten till verksamheten och att motivera föräldrar som av olika anledningar upplever motstånd till att ha kontakt och erhålla stöd från socialtjänsten. För våra verksamheter innebär det att bibehålla hög kvalitet i arbetet, respektfullt och värdigt bemötande samt fortsatt ha hög medvetenhet kring tillgänglighetsfrågan.

Vidare behöver förvaltningen fortsätta arbetet med att utveckla samverkan med andra aktörer, exempelvis inom det familjecentrerade arbetet.

Arbetet med att stärka barn- och barnrättsperspektivet, där arbetet med LÖSA!, som är ett exempel, behöver fortgå. Inom olika verksamheter pågår också metodutveckling för att utveckla arbetet med sociala insatser till barn som utsätts för våld i nära relation och annan brottslighet etc.

Det finns ett behov av att utveckla arbetet i stadsområdet med att förstärka skyddsfaktorer och minska riskfaktorer.

Mått/Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Antal ärenden med långvarigt försörjningsstöd, genomsnitt per månad	1 532	1 426	1 336	1 376
Andel ej återaktualiserade ärenden 0-12 år		89%	89%	89%
Verkställda vräkningar/avhysningar som berör barn (per 100 000 invånare)			>5	0

2.2.2.3 Göteborg är en trygg och välskött stad

Måluppfyllelse

■ Viss

Förvaltningen har valt att göra en samlad rapportering för de två målen "Göteborg är en trygg och välskött stad" och "Den lokala tryggheten ska öka". Rapporteringen är samma för båda målen.

Förvaltningen har arbetat med en rad olika insatser i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet, där merparten av insatserna och även indikatorerna

fokuserar på det brottsförebyggande arbetet. Utifrån det gör förvaltningen bedömningen att vi nått viss måluppfyllelse.

Analys av resultat

Förvaltningen har fortsatt det påbörjade arbetet med trygghetsskapande insatser, som kräver långsiktighet och uthållighet. Vi ser fortsatt behovet av samverkan mellan flera aktörer inom både offentlig och privat verksamhet samt civilsamhället, för att få resultat.

Under året har de fyra socialförvaltningarna i samverkan med andra förvaltningar fortsatt arbetet med att definiera det lokala samordningsuppdraget, där det särskilda ansvaret bland annat innefattar trygghetsarbetet. Ett förslag till definition av uppdraget har antagits av direktörerna i välfärdsförvaltningarna och under hösten har vi fortsatt arbetet med att ta fram strukturer för samverkan, där övriga nämnder också har ett ansvar i att aktivt bidra till trygghetsarbetet i stadsområdet.

Vi bedriver ofta brottsförebyggande arbete med målet att skapa trygghet. Ofta sätts likhetstecken mellan de båda och idag är i princip alla trygghetsskapande åtgärder egentligen brottsförebyggande åtgärder. En känsla av otrygghet på en plats kan avspegla den faktiska risken, men trygghet kan också betyda olika saker för olika människor. Då sambandet mellan faktiska brottsnivåer och upplevd otrygghet är väldigt svagt, kan vi behöva fokusera på andra typer av insatser. I Brottsförebygganderådets årliga nationella trygghetsundersökning tror cirka 80 procent av de svarande varje år att brottsligheten ökar, trots att brottsligheten faktiskt minskar. Enligt forskning finns det ett starkt samband mellan tillit till andra människor och upplevd otrygghet. Mycket tyder därför på att vi behöver arbeta med andra typer av insatser, som kommunikation, kunskapshöjande och tillitsskapande insatser för att öka människors trygghet.

Trygg i Centrum

Vi har fortsatt arbetet enligt modellen Trygg i Göteborg, med Trygg i Centrum som lokal arbetsmodell för stadsområdet. Förvaltningen har arbetat med lägesbilder i samverkan med polisen, där vi har fortsatt att identifiera de mest otrygga platserna med tillhörande problembilder och orsaksanalyser. Genom att successivt stärka lägesbilsarbetet kan förvaltningen få en bättre överblick över stadsområdet och sätta in rätt insatser i arbetet med den lokala tryggheten.

Ett prioriterat område för Trygg-i arbetet har varit fokusområdet Järntorget och Långgatorna, där förvaltningen har fortsatt arbetet enligt handlingsplanen, i bred samverkan. Bland annat har förvaltningen och Lokalpolisområde City initierat uppstarten av ett fastighetsägarnätverk som idag innefattar tio fastighetsägare och elva bostadsrättsföreningar. I december 2021 genomförde vi en trygghetsundersökning i området med intervjuer med boende i området. En uppföljande undersökning har nu gjorts under samma period 2022, där svaren kommer att återkopplas i början av 2023.

I syfte att stärka och systematisera det kunskapsbaserade lägesbilsarbetet har förvaltningen tillsammans med andra förvaltningar under året implementerat ett IT-baserat kartläggningssystem, Embrace. Det används av medarbetare inom förvaltningen för att rapportera händelser.

Tidiga insatser i samverkan

Under 2022 har vi stärkt upp arbetet med trygga uppväxtvillkor för barn i yngre skolåren genom att starta SSFF (samverkan skola, socialtjänst, fritid och föräldrar kring barn 6–12 år med riskfaktorer). Syftet är att öka tidiga upptäckter och insatser för barn där det finns oro kring riskbeteende. Målgruppen är barn 6–12 år och samverkan sker med 26 kommunala F-6-skolor samt ytterligare ett antal fristående

skolor. Familjen och föräldrarna deltar och är aktiva i samverkan på individnivå vilket är en central utgångspunkt i arbetet.

SSFF och SSPF (socialtjänst-skola-polis-fritid) har arbetat med att utveckla lokala lägesbilder i samverkan. De har också gemensamt skapat ett utbildningsmaterial kring risk- och skyddsfaktorer som ska spridas och kunna användas av professionella som möter barn, till exempel skol- och fritidspersonal men också föreningslivets ledare.

Grannskapsarbete och föreningsliv

Trygghetsarbete i nära samverkan med föreningslivet har bland annat innefattat att vi har tecknat avtal med föreningar för att bedriva föreningsvandring på fredag- och lördagskvällar i stadsområdet. Andra arbetsformer är verksamhetsavtal som förvaltningen har tecknat med olika föreningar för att bedriva helgidrott.

Ytterligare en samverkans- och arbetsform är Skolan som arena, en form av grannskapsarbete där barn ska ha tillgång till fler trygga vuxna i närområdet. Vi har skapat samverkan med lokala civilsamhällesaktörer, till exempel idrottsklubbar, kulturverksamheter, Mariaträffen och Majornas samverkansförening. Arbetet ska öppna upp för lokalsamhället och olika aktörer att bidra till att stärka sociala nätverk, öka social sammanhållning och att vuxna och barn ska ges möjlighet till sammanhang och delaktighet.

Det vräkningsförebyggande arbetet

Förvaltningen har under året arbetat med det vräkningsförebyggande arbetet för att säkra individens boende, minska risken för social utsatthet och att motverka hemlöshet. Under hösten har vuxenområdet utökat verksamheten med en boendekonsulent för att stärka förvaltningens förmåga att stödja enskilda i boendefrågor, både vad gäller att förhindra vräkningar och att hjälpa människor att få ett boende. Handboken om vräkningsförebyggande arbete har gjorts känd på enheterna.

Under året har förvaltningen erfarit en tydlig ökning av personer som kommit för att söka boende akut. En tydlig ökning av behovet märktes i samband med stängningen av boende Nya Tillfället den 1 maj 2022 och behovet har efter det varit konstant. Socialjouren har haft ett högre tryck än vanligt under sommarmånaderna och detta har sedan fortsatt även under hösten.

Stadsområdet och Cityperspektivet

Stadsområde Centrum utgörs av såväl områden där befolkningen lever och vistas i stadsområdet som citymiljöer vilka berör en större målgrupp än enbart de som bor i Centrum. Det påverkar också det lokala trygghetsarbetet i stadsområdet. En stor mängd människor rör sig i citymiljöerna där det finns en koncentration av butiker, restauranger och nöjesliv vilket medför flera tillfällen för brott samt platser som kan upplevas som otrygga. Problematik som återkommer i city är bland annat narkotikabrott, hög berusningsgrad, ordningsstörningar samt en koncentration av människor i social utsatthet. Förvaltningen behöver omhänderta både stadsområdes- och cityperspektiv i trygghetsarbetet, vilket också påverkar vilka typer av insatser vi arbetar med.

Brottsförebyggande och trygghetsskapande insatser som vi har genomfört utifrån ett cityperspektiv är exempelvis IOP Nordstan, en samverkan med Skyddsvärnet och Fryshuset för att fånga upp ungdomar i sociala riskmiljöer, samt Purple flag som är en arbetsmodell och ett processverktyg för att skapa platssamverkan och öka den lokala tryggheten i decentrala affärsstråken. Samverkan med flertalet aktörer är en gemensam framgångsfaktor i arbetsmodellerna och involverade aktörer är eniga i att området har blivit lugnare sedan satsningarna startade.

Polisens brottsstatistik bekräftar att anmälda brott avseende brott mot person, tillgrepp, skadegörelse och narkotikabrott har minskat med drygt 30 procent i området mellan 2018 och 2021. 2022 års brottsstatistik visar på fortsatt nedgång (helår ej klart).

Även tidigare nämndplatssamverkan på Järntorget och Långgatorna samt uppsökande verksamhet i Slottsskogen eller andra parker under vår och sommar är viktiga insatser utifrån ett cityperspektiv.

Stadengemensamma insatser till unga i eller i riskzon för kriminalitet och till personer som vill lämna kriminalitet

Förvaltningen har fortsatt arbetet med att utveckla en stadengemensam insats för unga lagöverträdare med särskilt vårdbehov och har under året startat upp Resursteam unga lagöverträdare. Vi har erbjudit både konsultation i hantering och handläggning av ärenden gällande unga lagöverträdare samt erbjudit insatser, som påföljd eller som bistånd, till ett tjugotal individer under året.

I samverkan med Västra Götalandsregionen har vi i anslutning till Mini-Maria startat upp en resursmottagning för unga med en missbruksproblematik och mer omfattande psykiatrisk problematik. På mottagningen får målgruppen bättre möjlighet till anpassat stöd och vård. Förvaltningen bidrar med socialsekreteraresurs för att tillgängliggöra verksamheten gentemot målgrupper med tyngre social problematik, till exempel kriminalitet.

Sedan februari 2022 är Samlad avhopparverksamhet (SAV) igång. Vi har haft ett högt inflöde av ärenden under året och arbetat med 27 placeringar. Vår samlade bedömning hittills är att viktiga framgångsfaktorer i arbetet med särskilda avhoppare är hög tillgänglighet och möjlighet att agera snabbt, tät och regelbunden uppföljning av insatsen samt möjlighet till långsiktighet och kontinuitet i arbetet med individer. Svårigheter och utmaningar i arbetet är brist i tillit från målgruppen, att målgruppens behov är omfattande och inte kan tillgodoses på hemmaplan. Framåt i arbetet behöver vi i samverkan med övriga socialförvaltningar ta fram verksamhetsnära rutiner och handläggarstöd för samsyn och likvärdighet i arbetet med avhoppare i staden.

Stadengemensamma insatser våld i nära relationer

Enligt Stadens trygghetsskapande och brottsförebyggande program som antogs i juni 2022 ska Göteborg ska vara tryggt och säkert för alla som lever, verkar och vistas i staden och alla ska kunna röra sig fritt och känna sig trygga i sina hem. Det gäller även vuxna och barn som bevittnar, riskerar att utsättas för eller utsätts för våld i nära relation och hedersrelaterat våld. Förvaltningen har tagit fram ett förslag till "Göteborgs Stads plan för Stadens arbete mot våld i nära relationer 2023–2026" som nämnden i december 2022 beslutade att skicka på remiss till ett antal nämnder och till stadens råd.

Förvaltningen har varit med och samordnat arbetet med att ta fram ett övergripande IOP-avtal (idéburet offentligt partnerskap) mellan de fyra regionala socialförvaltningarna och elva idéburna organisationer som arbetar mot våld i nära relationer.

Förvaltningen har under året samordnat ett gemensamt uppdrag för att identifiera och föreslå åtgärder så att stadens socialtjänst kan förstärka arbetet gentemot våldsutövande. Det som särskilt har lyfts i arbetet är gemensam utbildning och kunskapsstöd kring metoder, samt ökad likvärdighet i utbud och insatser för personer med samma behov oavsett var i staden de bor.

Åtgärder för högre måluppfyllelse

För att nå högre måluppfyllelse behöver vi tydliggöra distinktionen mellan trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete. Vi behöver tydliggöra vilka åtgärder som ska betraktas som brottsförebyggande respektive trygghetsskapande, vad målet och syftet med åtgärderna är, inte minst då vi har samverkan mellan flera aktörer.

Vi behöver arbeta med såväl generella insatser utifrån ett förebyggande perspektiv som mer direkta och riktade trygghetsskapande och brottsförebyggande insatser.

Fortsätta det långsiktiga arbetet med lägesbilder och handlingsplaner och insatser utifrån det.

Fortsatt preventivt arbete med kunskapshöjande insatser om skydds- och riskfaktorer och stärka det främjande och förebyggande arbetet, i samverkan.

Utifrån det lokala samordningsuppdraget, fortsatt arbete med att stärka samverkan i trygghetsarbetet mellan förvaltningarna i stadsområdet.

Det krävs att stadens fyra socialförvaltningar tar ett helhetsgrepp kring hemlöshetsfrågan för att kunna möta målgruppens behov. Samverkan mellan aktörerna som möter målgrupperna behöver forum för dialog för att kunna tydliggöra sina roller och ansvar samt få en förbättrad ömsesidig förståelse och kunskap om varandras perspektiv.

Arbeta med implementering av det trygghetsskapande och brottsförebyggande programmet som antogs av kommunfullmäktige i juni 2022.

Kommande handlingsplan för att stoppa gängkriminalitet, nyrekrytering och utveckling av parallella samhällen samt kommande riktlinje för stadens arbete med avhoppare, blir ytterligare viktiga styrdokument för det fortsatta arbetet.

2.2.2.4 Göteborg är en jämlik stad med gemenskap och tillit

Måluppfyllelse

■ Viss

Förvaltningen bidrar till måluppfyllelse genom pågående arbete med bland annat arbete i riktning mot den gemensamma målbilden ”En likvärdig och effektiv socialtjänst med fokus på tidiga insatser för en mer jämlik stad”, processer för ökad kunskap och behovsanalyser, arbete för ökad delaktighet och inflytande samt tillgänglighet. Förvaltningen behöver fortsätta stärka arbetet med behovsanalyser och kunskapsunderlag som en utgångspunkt för verksamhetsplanering och insatser som möter behoven samt fortsätta utveckla och använda inkluderande och medskapande arbetssätt. Förvaltningens bedömning är att måluppfyllelsen är viss.

Analys av resultat

Arbete utifrån den gemensamma målbilden

Förvaltningen fortsätter arbetet utifrån den gemensamma målbilden ”En likvärdig och effektiv socialtjänst med fokus på tidiga insatser för en mer jämlik stad”. I flera avdelningar har organisationsförändringar genomförts i syfte att säkerställa att invånares behov av stöd, hjälp och insatser tillgodoses på ett likvärdigt, effektivt och jämlikt sätt inom stadsområdet. Inom de stadengemensamma verksamheterna pågår arbete för att anpassa insatser så att de motsvarar behoven som finns i hela staden, så att vi erbjuder likvärdiga insatser oavsett var i staden man bor. Det kan exempelvis handla om att ta fram enhetliga och stadengemensamma rutiner och processer. Regionalt stödcentrum heder och samlad avhopparverksamhet är exempel på politiska uppdrag som har fördelats till ett stadengemensamt sammanhang i syfte att arbetet ska bedrivas på ett likartat sätt för alla. Ett annat exempel är boutredningsenheten som efter sommaren har påbörjat hanteringen av

ekonomiskt bistånd till begravningskostnader för hela staden. Som en följd av omorganisationen med fyra socialförvaltningar som har möjlighet att specialisera sig och utveckla verksamheten lokalt ser vi att vissa av de stadengemensamma insatserna inte efterfrågas i samma utsträckning som tidigare, vilket har inneburit en möjlighet att dra ner på eller se över viss verksamhet.

Förvaltningen arbetar tillsammans med övriga socialförvaltningar utifrån de gemensamt identifierade fokusområdena kopplat till målbilden och arbete pågår med att utveckla och konkretisera vad vi ska arbeta med gemensamt och hur vi ska göra det. Det handlar bland annat om att vara end part i samverkan med andra huvudmän, att utveckla uppföljning och analys, att arbeta gemensamt med kompetensförsörjning och digitalisering samt att säkerställa likvärdighet i myndighetsutövning och se till att vi har insatser som möter medborgarnas behov.

Samverkan och samarbete med andra, såväl övriga socialförvaltningar och andra förvaltningar och myndigheter som med civilsamhället, är avgörande för att vi ska kunna utföra våra uppdrag och för att brukarna ska få sina behov tillgodosedda på bästa sätt och utifrån en helhetssyn.

Kunskapsstöd och behovsanalyser

I arbetet för en jämlik stad med gemenskap och tillit är arbetet med behovsanalyser och ökad kunskap centralt. Vi följer hur vi når ut med vår verksamhet och insatser och vilka som tar del av den. Förvaltningen arbetar också med att ta fram stadengemensamma kunskapsstöd och analyser. Under året har vi bland annat arbetat med framtagande av ett folkhälsoindex som ett underlag för att kunna styra insatser med ett förebyggande fokus inom de nya folkhälsoavtalen samt utveckling och implementering av ett uppföljningssystem för stadens riktade föräldraskapsstöd. För att utveckla den erfarenhetsbaserade kunskapen i verksamheterna har vi på olika sätt arbetat med att utveckla individbaserad systematisk uppföljning. Vi har påbörjat framtagandet av en gemensam socialtjänstrapport för socialförvaltningarna samt arbetet med en ESF-förstudie som syftar till att ge ökad kunskap om medarbetares kompetensbehov som stärker omställningen mot mer tidiga och förebyggande insatser.

Förvaltningen har även tagit fram behovskartläggningar för stadsområdet som ett led i att utveckla innehållet i arbetet och för att kunna rikta insatser för att nå dem vi behöver nå. Under hösten har vi arbetat fram en behovsanalys av livsvillkor och hälsa som är en utgångspunkt för handlingsplaner inom folkhälsa, familjecentrerat arbetssätt (FCA) och Hälsolots som kan användas som ett kunskapsunderlag för hela stadsområdet. Det har också påbörjats ett arbete med att ta fram en stadsområdesrapport som ska beskriva stadsområdet och befolkningens förutsättningar och behov utifrån de kommungemensamma frågorna folkhälsa, trygghet, sociala erfarenheter i samhällsplaneringen och samverkan med civilsamhället. Fältverksamheten har tillsammans med uppsökande fritidsassistenter genomfört en kartläggning av behov hos grundskolor i stadsområdet. Syftet har varit att synliggöra hur vi på bästa sätt kan samverka utifrån de behov som finns kring de barn och ungdomar som är eller riskerar att hamna i riskzon.

Delaktighets- och tillitsskapande arbete

Olika typer av brukarundersökningar och andra delaktighetsmetoder används inom förvaltningens verksamheter för att skapa delaktighet, inkludering och medskapande i insatser och verksamhet. Genom att tillsammans med brukarna följa upp hur vi når ut med insatser och vilka som tar del av dem skapar vi förutsättningar för ökad tillit och tillgänglighet. Inom Stadenövergripande barn, familj och trygghet finns exempel på hur förvaltningen arbetar med nya digitala tillvägagångssätt för att öka tillgängligheten till insatser, som är en viktig del i metodutvecklingen och som bidrar till nya arbetssätt för en effektiv välfärd. Inom

flera av förvaltningens verksamheter behöver vi fortsätta utforska nya sätt att nå ut och öka vår tillgänglighet, exempelvis genom digitala kanaler och sociala medier.

För att möjliggöra tillgängliga och inkluderande verksamhet och insatser är ett normmedvetet förhållningssätt centralt. Det finns god kunskap om icke-diskriminering och ett normmedvetet för att likvärdigt bemötande och ökad tillgänglighet. Brukarundersökningar är en viktig metod för att följa upp och förbättra mottagande och bemötande och för att analysera verksamheten utifrån ett jämställdhets- och diskrimineringsperspektiv. Att arbeta för ökad medvetenhet kring normer i bemötande och utförande är något vi behöver fortsätta med. Många av förvaltningens verksamheter arbetar också aktivt utifrån ett barnrättsperspektiv för att skapa ökad delaktighet hos barn och för att synliggöra barns röster och perspektiv. Exempel på metoder som används är BRA-samtal, LÖSA! och Stödmodellen.

I syfte att stärka tilliten har förvaltningens integrationsfrämjande verksamheter genomfört kompetenshöjande insatser för medarbetare kring frågan om desinformation och LVU (lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga). Vidare har det skett ett aktivt arbete för att motverka att konspirationsteorier får fäste bland målgruppen samt att fler män ska ta ett aktivt ansvar i sitt föräldraskap. Som ett led i detta har pappagrupper inom ramen för Förälder i nytt land fortsatt att testas för att undersöka om det finns ett behov av särskilda grupper för pappor med fokus på ett närvarande föräldraskap.

Samverkan med civilsamhället

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med stöd till civilsamhället inom de stadengemensamma insatserna. En del av arbetet för att stärka delaktighet och medskapande har varit arbetet med att ta fram ett avtal för idéburet offentligt partnerskap (IOP) mellan staden och organisationer som arbetar mot våld i nära relationer. Förvaltningen har samordnat arbetet mellan de fyra regionala socialförvaltningarna och elva idéburna organisationer.

Genom att samverka med civilsamhället och att tillhandahålla lokala mötesplatser sänker vi trösklarna för deltagande och skapar förutsättningar för ökad tillit. Under året har förvaltningen i samverkan med civilsamhället startat upp nya mötesplatser och arenor för meningsfull fritid samt genomfört dialogmöten med det lokala föreningslivet för att fånga upp möjligheter och utmaningar som föreningarna ser. Samverkan har även stärkts med civilsamhälleaktörer inom det familjecentrerade arbetssättet kring ABC-kurser och annat föräldraskapsstöd.

Åtgärder för högre måluppfyllelse

Fortsatt arbete med behovsanalyser och kunskapsunderlag samt att använda dessa som utgångspunkt för verksamhetsplanering och insatser som möter behoven. Detta arbete behöver också utvecklas i samverkan med andra förvaltningar och aktörer.

Förvaltningen behöver fortsätta utveckla och använda inkluderande och medskapande arbetssätt för att tillsammans med de vi är till för att följa upp och utveckla vårt arbete och våra insatser.

Fortsatt samverkan med civilsamhället för att möta behov, sänka trösklar för deltagande och skapa tillit. Dialog och medskapande är centralt för att få ökad kunskap om behov och utmaningar och för att rikta samverkansinsatser och bidrag rätt.

2.2.3 Nämndspecifika mål från KF

2.2.3.1 Antalet invånare i bidragsberoende ska halveras till 2026

Måluppfyllelse

■ God

Antalet invånare i bidragsberoende har minskat kraftigt de senaste åren och mot bakgrund av det bedömer förvaltningen måluppfyllelsen är god.

Analys av resultat

Att antalet ärenden minskar bidrar till att handläggarna får mer tid till att arbeta med huvuduppdraget/självförsörjningsuppdraget.

Automatisering av försörjningsstödet har påbörjats under året och kommer bli fullt implementerad våren 2023. Vi har sett en viss positiv effekt av arbetet under 2022 och förväntar oss att det ska frigöra mer tid för handläggarna att utföra självförsörjningsuppdraget när det är fullt implementerat. Det finns en plan kring nyttostyrning och nyttorealistering under 2023 för att säkerställa att tiden som frigörs genom automatiseringen går åt rätt saker.

Utvecklingsarbetet med att klargöra arbetsrehabiliteringens organisatoriska hemvist pågår.

Inflödet av komplexa ärenden ökar samtidigt som majoriteten av de ärenden som är kvar är komplexa och där klienterna står långt ifrån arbetsmarknaden. Detta ställer högre krav på rehabiliterande insatser för de vi är till för och kommer vara en utmaning för verksamheten framöver.

Åtgärder för högre måluppfyllelse

Slutföra arbetet med arbetsrehabiliteringens organisatoriska hemvist.

Implementera automatiseringen av försörjningsstöd

Implementera det framtagna bedömningsstödet som ska stödja handläggare till tidig och korrekt bedömning av insatser för individen i syfte att insatser ska starta så tidigt som möjligt.

Mått/Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Antal hushåll med försörjningsstöd	1 791	1 694	1 472	1 648
Antal långtidsberoende ärenden med försörjningsstöd	1 532	1 426	1 336	1 376
Antal nya ärenden	142	120	89	101
Antal pågående ärenden	2 225	2 146	1 852	2 069
Antal barn i pågående ärenden	1 233	1 067	866	995

Mått/Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Antal avslutade ärenden	140	138	114	136

2.2.3.2 Den lokala tryggheten ska öka

Måluppfyllelse

■ Viss

Förvaltningen har valt att göra en samlad rapportering för de två målen "Göteborg är en trygg och välskött stad" och "Den lokala tryggheten ska öka". Rapporteringen är samma för båda målen.

Förvaltningen har arbetat med en rad olika insatser i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet, där merparten av insatserna och även indikatorerna fokuserar på det brottsförebyggande arbetet. Utifrån det gör förvaltningen bedömningen att vi nått viss måluppfyllelse.

Analys av resultat

Förvaltningen har fortsatt det påbörjade arbetet med trygghetsskapande insatser, som kräver långsiktighet och uthållighet. Vi ser fortsatt behovet av samverkan mellan flera aktörer inom både offentlig och privat verksamhet samt civilsamhället, för att få resultat.

Under året har de fyra socialförvaltningarna i samverkan med andra förvaltningar fortsatt arbetet med att definiera det lokala samordningsuppdraget, där det särskilda ansvaret bland annat innefattar trygghetsarbetet. Ett förslag till definition av uppdraget har antagits av direktörerna i välfärdsförvaltningarna och under hösten har vi fortsatt arbetet med att ta fram strukturer för samverkan, där övriga nämnder också har ett ansvar i att aktivt bidra till trygghetsarbetet i stadsområdet.

Vi bedriver ofta brottsförebyggande arbete med målet att skapa trygghet. Ofta sätts likhetstecken mellan de båda och idag är i princip alla trygghetsskapande åtgärder egentligen brottsförebyggande åtgärder. En känsla av otrygghet på en plats kan avspegla den faktiska risken, men trygghet kan också betyda olika saker för olika människor. Då sambandet mellan faktiska brottsnivåer och upplevd otrygghet är väldigt svagt, kan vi behöva fokusera på andra typer av insatser. I Brottsförebygganderådets årliga nationella trygghetsundersökning tror cirka 80 procent av de svarande varje år att brottsligheten ökar, trots att brottsligheten faktiskt minskar. Enligt forskning finns det ett starkt samband mellan tillit till andra människor och upplevd otrygghet. Mycket tyder därför på att vi behöver arbeta med andra typer av insatser, som kommunikation, kunskapshöjande och tillitsskapande insatser för att öka människors trygghet.

Trygg i Centrum

Vi har fortsatt arbetet enligt modellen Trygg i Göteborg, med Trygg i Centrum som lokal arbetsmodell för stadsområdet. Förvaltningen har arbetat med lägesbilder i samverkan med polisen, där vi har fortsatt att identifiera de mest otrygga platserna med tillhörande problembilder och orsaksanalyser. Genom att successivt stärka lägesbilsarbetet kan förvaltningen få en bättre överblick över stadsområdet och sätta in rätt insatser i arbetet med den lokala tryggheten.

Ett prioriterat område för Trygg-i arbetet har varit fokusområdet Järntorget och Långgatorna, där förvaltningen har fortsatt arbetet enligt handlingsplanen, i bred samverkan. Bland annat har förvaltningen och Lokalpolisområde City initierat

uppstarten av ett fastighetsägarnätverk som idag innefattar tio fastighetsägare och elva bostadsrättsföreningar. I december 2021 genomförde vi en trygghetsundersökning i området med intervjuer med boende i området. En uppföljande undersökning har nu gjorts under samma period 2022, där svaren kommer att återkopplas i början av 2023.

I syfte att stärka och systematisera det kunskapsbaserade lägesbilsarbetet har förvaltningen tillsammans med andra förvaltningar under året implementerat ett IT-baserat kartläggningssystem, Embrace. Det används av medarbetare inom förvaltningen för att rapportera händelser.

Tidiga insatser i samverkan

Under 2022 har vi stärkt upp arbetet med trygga uppväxtvillkor för barn i yngre skolåren genom att starta SSFF (samverkan skola, socialtjänst, fritid och föräldrar kring barn 6–12 år med riskfaktorer). Syftet är att öka tidiga upptäckter och insatser för barn där det finns oro kring riskbeteende. Målgruppen är barn 6–12 år och samverkan sker med 26 kommunala F-6-skolor samt ytterligare ett antal fristående skolor. Familjen och föräldrarna deltar och är aktiva i samverkan på individnivå vilket är en central utgångspunkt i arbetet.

SSFF och SSPF (socialtjänst-skola-polis-fritid) har arbetat med att utveckla lokala lägesbilder i samverkan. De har också gemensamt skapat ett utbildningsmaterial kring risk- och skyddsfaktorer som ska spridas och kunna användas av professionella som möter barn, till exempel skol- och fritidspersonal men också föreningslivets ledare.

Grannskapsarbete och föreningsliv

Trygghetsarbete i nära samverkan med föreningslivet har bland annat innefattat att vi har tecknat avtal med föreningar för att bedriva föreningsvandring på fredag- och lördagskvällar i stadsområdet. Andra arbetsformer är verksamhetsavtal som förvaltningen har tecknat med olika föreningar för att bedriva helgidrott.

Ytterligare en samverkans- och arbetsform är Skolan som arena, en form av grannskapsarbete där barn ska ha tillgång till fler trygga vuxna i närområdet. Vi har skapat samverkan med lokala civilsamhällsaktörer, till exempel idrottsklubbar, kulturverksamheter, Mariaträffen och Majornas samverkansförening. Arbetet ska öppna upp för lokalsamhället och olika aktörer att bidra till att stärka sociala nätverk, öka social sammanhållning och att vuxna och barn ska ges möjlighet till sammanhang och delaktighet.

Det vräkningsförebyggande arbetet

Förvaltningen har under året arbetat med det vräkningsförebyggande arbetet för att säkra individens boende, minska risken för social utsatthet och att motverka hemlöshet. Under hösten har vuxenområdet utökat verksamheten med en boendekonsulent för att stärka förvaltningens förmåga att stödja enskilda i boendefrågor, både vad gäller att förhindra vräkningar och att hjälpa människor att få ett boende. Handboken om vräkningsförebyggande arbete har gjorts känd på enheterna.

Under året har förvaltningen erfarit en tydlig ökning av personer som kommit för att söka boende akut. En tydlig ökning av behovet märktes i samband med stängningen av boende Nya Tillfället den 1 maj 2022 och behovet har efter det varit konstant. Socialjouren har haft ett högre tryck än vanligt under sommarmånaderna och detta har sedan fortsatt även under hösten.

Stadsområdet och Cityperspektivet

Stadsområde Centrum utgörs av såväl områden där befolkningen lever och vistas i

stadsområdet som citymiljöer vilka berör en större målgrupp än enbart de som bor i Centrum. Det påverkar också det lokala trygghetsarbetet i stadsområdet. En stor mängd människor rör sig i citymiljöerna där det finns en koncentration av butiker, restauranger och nöjesliv vilket medför flera tillfällen för brott samt platser som kan upplevas som otrygga. Problematik som återkommer i city är bland annat narkotikabrott, hög berusningsgrad, ordningsstörningar samt en koncentration av människor i social utsatthet. Förvaltningen behöver omhänderta både stadsområdes- och cityperspektiv i trygghetsarbetet, vilket också påverkar vilka typer av insatser vi arbetar med.

Brottsförebyggande och trygghetsskapande insatser som vi har genomfört utifrån ett cityperspektiv är exempelvis IOP Nordstan, en samverkan med Skyddsvärnet och Fryshuset för att fånga upp ungdomar i sociala riskmiljöer, samt Purple flag som är en arbetsmodell och ett processverktyg för att skapa platssamverkan och öka den lokala tryggheten i de centrala affärsstråken. Samverkan med flertalet aktörer är en gemensam framgångsfaktor i arbetsmodellerna och involverade aktörer är eniga i att området har blivit lugnare sedan satsningarna startade. Polisens brottsstatistik bekräftar att anmälda brott avseende brott mot person, tillgrepp, skadegörelse och narkotikabrott har minskat med drygt 30 procent i området mellan 2018 och 2021. 2022 års brottsstatistik visar på fortsatt nedgång (helår ej klart).

Även tidigare nämnd platssamverkan på Järntorget och Långgatorna samt uppsökande verksamhet i Slottsskogen eller andra parker under vår och sommar är viktiga insatser utifrån ett cityperspektiv.

Stadengemensamma insatser till unga i eller i riskzon för kriminalitet och till personer som vill lämna kriminalitet

Förvaltningen har fortsatt arbetet med att utveckla en stadengemensam insats för unga lagöverträdare med särskilt vårdbehov och har under året startat upp Resursteam unga lagöverträdare. Vi har erbjudit både konsultation i hantering och handläggning av ärenden gällande unga lagöverträdare samt erbjudit insatser, som påföljd eller som bistånd, till ett tjugotal individer under året.

I samverkan med Västra Götalandsregionen har vi i anslutning till Mini-Maria startat upp en resurstmottagning för unga med en missbruksproblematik och mer omfattande psykiatrisk problematik. På mottagningen får målgruppen bättre möjlighet till anpassad stöd och vård. Förvaltningen bidrar med socialsekreteraresurs för att tillgängliggöra verksamheten gentemot målgrupper med tyngre social problematik, till exempel kriminalitet.

Sedan februari 2022 är Samlad avhopparverksamhet (SAV) igång. Vi har haft ett högt inflöde av ärenden under året och arbetat med 27 placeringar. Vår samlade bedömning hittills är att viktiga framgångsfaktorer i arbetet med särskilda avhoppare är hög tillgänglighet och möjlighet att agera snabbt, tät och regelbunden uppföljning av insatsen samt möjlighet till långsiktighet och kontinuitet i arbetet med individer. Svårigheter och utmaningar i arbetet är brist i tillit från målgruppen, att målgruppens behov är omfattande och inte kan tillgodoses på hemmaplan. Framåt i arbetet behöver vi i samverkan med övriga socialförvaltningar ta fram verksamhetsnära rutiner och handläggarstöd för samsyn och likvärdighet i arbetet med avhoppare i staden.

Stadengemensamma insatser våld i nära relationer

Enligt Stadens trygghetsskapande och brottsförebyggande program som antogs i juni 2022 ska Göteborg ska vara tryggt och säkert för alla som lever, verkar och vistas i staden och alla ska kunna röra sig fritt och känna sig trygga i sina hem. Det gäller även vuxna och barn som bevittnar, riskerar att utsättas för eller utsätts för

våld i nära relation och hedersrelaterat våld. Förvaltningen har tagit fram ett förslag till "Göteborgs Stads plan för Stadens arbete mot våld i nära relationer 2023–2026" som nämnden i december 2022 beslutade att skicka på remiss till ett antal nämnder och till stadens råd.

Förvaltningen har varit med och samordnat arbetet med att ta fram ett övergripande IOP-avtal (idéburet offentligt partnerskap) mellan de fyra regionala socialförvaltningarna och elva idéburna organisationer som arbetar mot våld i nära relationer.

Förvaltningen har under året samordnat ett gemensamt uppdrag för att identifiera och föreslå åtgärder så att stadens socialtjänst kan förstärka arbetet gentemot våldsutövande. Det som särskilt har lyfts i arbetet är gemensam utbildning och kunskapsstöd kring metoder, samt ökad likvärdighet i utbud och insatser för personer med samma behov oavsett var i staden de bor.

Åtgärder för högre måluppfyllelse

För att nå högre måluppfyllelse behöver vi tydliggöra distinktionen mellan trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete. Vi behöver tydliggöra vilka åtgärder som ska betraktas som brottsförebyggande respektive trygghetsskapande, vad målet och syftet med åtgärderna är, inte minst då vi har samverkan mellan flera aktörer.

Vi behöver arbeta med såväl generella insatser utifrån ett förebyggande perspektiv som mer direkta och riktade trygghetsskapande och brottsförebyggande insatser.

Fortsätta det långsiktiga arbetet med lägesbilder och handlingsplaner och insatser utifrån det.

Fortsatt preventivt arbete med kunskapshöjande insatser om skydds- och riskfaktorer och stärka det främjande och förebyggande arbetet, i samverkan.

Utifrån det lokala samordningsuppdraget, fortsatt arbete med att stärka samverkan i trygghetsarbetet mellan förvaltningarna i stadsområdet.

Det krävs att stadens fyra socialförvaltningar tar ett helhetsgrepp kring hemlöshetsfrågan för att kunna möta målgruppens behov. Samverkan mellan aktörerna som möter målgrupperna behöver forum för dialog för att kunna tydliggöra sina roller och ansvar samt få en förbättrad ömsesidig förståelse och kunskap om varandras perspektiv.

Arbeta med implementering av det trygghetsskapande och brottsförebyggande programmet som antogs av kommunfullmäktige i juni 2022.

Kommande handlingsplan för att stoppa gängkriminalitet, nyrekrytering och utveckling av parallella samhällen samt kommande riktlinje för stadens arbete med avhoppare, blir ytterligare viktiga styrdokument för det fortsatta arbetet.

Mått/Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Trygghetsindex (SOM)	75	Uppgift saknas	Uppgift saknas	75
Antal anmälda brott om skadegörelse	Uppgift saknas	3 146	3 530	3 115
Antal anmälda brott om tillgrepp	Uppgift saknas	6 995	7 335	6 435

Mått/Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Antal anmälda våldsbrott (av okänd gärningsman utomhus)	Uppgift saknas	340	426	323

Trygghetsindex från SOM kommer först i april 2023 då rapporten släpps.

Gemensamt för flertalet av indikatorerna är att de anger antal anmälningar. De anger brottsnivåer, med däremot inte trygghet. Indikatorerna saknar given koppling till upplevd trygghet eller individers behov. Förvaltningen ser att det i olika sammanhang kan finnas antaganden om att tryggheten ska öka till följd av minskad brottslighet, trots att forskningsresultat tyder på att väldigt litet av variationen av människors upplevda otrygghet kan förklaras av faktiska brottsnivåer. Generellt verkar otryggheten öka oberoende av den faktiska brottsutvecklingen. Brottsförebyggande arbete kan öka tryggheten när åtgärder sätts in i geografiskt avgränsade områden med hög kriminalitet. I dag saknar vi möjligheter att utvärdera lokala insatser då de trygghetsundersökningar som finns tillgängliga mäter förändringar på mellanområdesnivå.

2.2.3.3 Barn och ungdomar ska erbjudas en meningsfull fritid

Måluppfyllelse

■ God

Stadsområde Centrum erbjuder en bredd av verksamhet och aktiviteter som bidrar till en meningsfull fritid för barn och unga. En meningsfull fritid stimulerar sociala färdigheter, tilltro till sig själv och andra och bidrar till social sammanhållning och goda uppväxtvillkor. Det är också en viktig skyddsfaktor utifrån ett främjande perspektiv. Förvaltningen arbetar för att underlätta möten och skapa sammanhang där barn och unga från olika delar av befolkningen möts. Vi behöver i högre utsträckning nå ut till nya målgrupper och finnas på fler arenor för att nå målgrupper som i nuläget inte nås av annan fritidsverksamhet. Under 2023 kommer förvaltningen genomföra en genomlysning av verksamhet och andra arenor för meningsfull fritid i stadsområdet för att synliggöra befintliga resurser och behov. Vi arbetar vidare med att utforska arenor för att erbjuda fler möjligheter till meningsfull fritid för barn i mellanstadieåldern och för att inkludera barn och unga med funktionsvariation. Under hösten har det pågått ett arbete med att ta fram ett gemensamt strategidokument för arbetet med meningsfull fritid för barn och unga för de fyra socialförvaltningarna som kommer att implementeras under 2023. Förvaltningen bedömningen att måluppfyllelsen är god.

Analys av resultat

Inkluderande och tillgängliga arenor för meningsfull fritid

I fritidsverksamhetens arbete med att skapa inkluderande och tillgängliga arenor ligger fokus på att skapa en trygg miljö, professionella sammanhang och gott bemötande. Flera mötesplatser har kommit långt i arbetet med universell utformning och har ett tydligt värdegrundsarbete. Verksamheterna arbetar utifrån ett normmedvetet förhållningssätt och har hög kunskap om hbtq-ungdomars livsvillkor. Det finns etablerade samarbeten med hbtq-organisationer för att möjliggöra fler trygga och inkluderande sammanhang.

Förvaltningen samverkar genom idéburet-offentligt partnerskap (IOP) med föreningen Passalen i syfte att öka möjligheten för barn och unga med funktionsvariation att på ett likvärdigt sätt delta inom den ordinarie fritidsverksamheten. Under året har fler mötesplatser involverats i samarbetet och

antalet aktiviteter har utökats. Även skolan som arena på Kungsladugårdsskolan planerar att genom samverkan med grundskolan erbjuda aktiviteter i samverkan med Passalen.

Arbete med kartläggningar och behovsanalyser för att nå ut till nya målgrupper och platser

Arbetet med att nå ut till nya målgrupper av barn och unga och de som i nuläget inte nås av annan fritidsverksamhet fortgår. Utifrån kartläggningar och behovsanalyser har det bland annat resulterat i uppstarten av skolan som arena på Kungsladugårdsskolan och Torpaskolan och nya platser för helgidrott. Att erbjuda fritidsaktiviteter och skapa förutsättningar för meningsfull fritid för mellanstadieåldern är ett identifierat utvecklingsområde som har synliggjorts i dessa kartläggningar. Verksamheterna arbetar uppsökande på olika arenor för att skapa kännedom om möjligheter och verksamhet för meningsfull fritid i stadsområdet och i syfte att nå målgrupper som inte har en meningsfull fritid.

Den befintliga fritidsverksamheten arbetar för att nå ut med verksamheten till nya målgrupper och platser samt för att erbjuda aktiviteter och sammanhang som möter olika behov. Utifrån behov som har synliggjorts kommer en ny verksamhet för unga, Kaprifolen, starta upp i Kallebäck efter årsskiftet. Innehållet i verksamheten kommer utvecklas i samverkan med föreningsliv och lokala aktörer. Stenhuset i Majorna har under hösten öppnat upp verksamhet för mellanstadieåldern vilket har bidragit till att fler yngre besökare deltagit i verksamheten utöver den äldre målgruppen. Det pågår också en översyn av verksamhet för målgruppen äldre unga med fokus på city.

Ungas delaktighet och inflytande

Fritidsverksamheten arbetar för att möjliggöra en hög grad av delaktighet från unga och genom olika metoder och arbetssätt strävar verksamheten efter att unga ska bli mer medskapande och få större inflytande över verksamheten. Ungas delaktighet blir genom detta också ett verktyg för att se till att aktiviteter svarar mot skilda behov genom att de unga själva har inflytande och delaktighet över inriktning, utformning och innehåll utifrån deras egna intressen. Detta bidrar till ungas egna ansvarstagande och lärande. Arbetet med att utveckla unga ledare och unga leder unga fortsätter. En stor del av verksamheten är ungdomsproducerad och personalen i verksamheterna stöttar de unga genom ett coachande förhållningssätt. Ett utvecklingsområde är att hitta sätt att följa upp och utvärdera delaktighetsprocesser och ungas inflytande i verksamheten samt att synliggöra ungas egna lärande för dem själva och omvärlden.

Grannskapsarbete och samverkan med civilsamhället

För att stärka förutsättningarna för att erbjuda en meningsfull fritid för barn och unga sker olika typer av samverkan med civilsamhället och andra aktörer. Samverkan med civilsamhället och utbyggda samverkansnätverk ökar möjligheterna för att erbjuda ett brett utbud som möjliggör meningsfull fritid för olika målgrupper, i olika områden och utifrån olika behov. Det förbättrar också möjligheten för att lotsa barn och unga som vi möter i olika sammanhang rätt. För att stärka det uppsökande arbetet och samverkan med civilsamhället har en ny enhet bildats med en koordinerande och samordnande funktion. Förutsättningarna för en mer strategisk och behovsorienterad samverkan som kan bidra till ett lokalt grannskapsarbete, goda uppväxtvillkor och fler och varierade arenor och aktiviteter för meningsfull fritid har därmed stärkts. Helgidrotten är ett välbesökt exempel på samverkansform och dit kommer en stor del barn och unga som inte besöker annan ordinarie fritidsverksamhet. Under året har Helgidrott startats upp även i Guldheden och under 2023 kommer vi starta upp liknande verksamheter i Masthugget och Majorna. Fredagskul i Torpa, aktiviteter efter skolan på Lundensskolan och lovverksamhet i samverkan med föreningar är andra exempel på aktiviteter för meningsfull fritid i samverkan med civilsamhället. I början av året

ingick förvaltningen ett partnerskap tillsammans med Majornas samverkansförening, familjebostäder och Wallenstam som bland annat syftar till att främja grannskapsarbetet inom områdena kultur och fritid vilket är ett till exempel på hur förvaltningen samverkar för att bidra till måluppfyllelse. Partnerskapet kommer fortgå under 2023.

Under året har skolan som arena startats upp på Kungsladugårdsskolan och Torpaskolan. Barn, föräldrar och lärare har involverats för att kartlägga vilka behov av insatser som behövs för att bidra till goda uppväxtvillkor och meningsfull fritid inom ramen för skolan som arena och synliggöra vilka typer av aktiviteter som efterfrågas. Utgångspunkten är att aktiviteter ska formos utifrån behov som identifieras lokalt och medskapas tillsammans med berörda målgrupper och aktörer. Särskilt fokus finns på de barn som idag inte ör aktiva på sin fritid eller som inte går på fritids. Arbete pågår med att utveckla de två skolan som arena och att involvera fler aktörer som bidrar till innehåll i verksamheten.

Arbete för meningsfull fritid inom den integrationsfrämjande verksamheten
Arbete för att skapa förutsättningar för meningsfull fritid sker även inom den stadenövergripande integrationsfrämjande verksamheten. Bland annat har det genomförts ungdomsgrupper med tema Fritid. Uppföljning av arbetet visar målgruppen har fått information om olika möjligheter till fritidsaktiviteter av andra aktörer.

Åtgärder för högre måluppfyllelse

Under 2023 kommer förvaltningen genomföra en genomlysning av verksamhet och andra arenor för meningsfull fritid i stadsområdet för att synliggöra befintliga resurser och behov. Genomlysningen kommer att förhålla sig till både vad socialförvaltningens fritidsverksamhet och andra aktörer bidrar med för att möjliggöra en helhetsbild. Detta arbete kräver fortsatt fördjupning och mer kunskap om våra målgrupper och deras samt stadsområdets behov. Genomlysningen kommer att ligga till grund för prioriteringar och inriktningsbeslut framåt.

Implementering av socialförvaltningarnas gemensamma strategidokument för meningsfull fritid för barn och unga. Strategierna visar riktning utifrån befintlig styrinformation och ska brytas ner och konkretiseras i respektive stadsområde utifrån den lokala kontexten.

Vi behöver stärka det lokala grannskapsarbetet och samverkan med civilsamhället och andra aktörer för att skapa fler och alternativ för barn och unga. I detta arbete behöver vi också hitta lokaler och platser att möjliggöra nya mötesplatser och sammanhang på. Vi fortsätter att i samverkan med olika aktörer och samverkanspartners utforska möjligheten att erbjuda fler möjligheter till meningsfull fritid för barn i mellanstadieåldern, bland annat inom ramen för skolan som arena.

Vi behöver fortsätta att hitta metoder och arbetssätt för det relationsskapande och uppsökande arbetet, exempelvis genom lovverksamhet och utflyttad verksamhet, i syfte att möjliggöra för fler att hitta till vår verksamhet och andra arenor för meningsfull fritid.

Vi fortsätter arbetet för att skapa inkluderande och tillgängliga mötesplatser och sammanhang för barn och unga med funktionsvariation, exempelvis genom kompetensutvecklingsinsatser med Passalen för att öka kunskapen om målgruppens behov. Inom ramen för skolan som arena sker samarbete med Passalen för att lotsa barn från Kungsladugårdsskolans grundsärskola från skoldagen till aktiviteter.

3 Övrig uppföljning till kommunledningen

3.1 Utveckling inom personalområdet

3.1.1 Mått/nyckeltal som beskriver utvecklingen ur ett HR-perspektiv

	2020	2021	2022
Total sjukfrånvaro (%)	8,0	5,9	6,1
Förvaltningsextern personalomsättning (%)	10,4	10,8	17,7

Förvaltningen sjukfrånvaro för 2022 var lägre än målvärdet 6,5 procent och nästan kvar på samma relativt låga nivå som 2021. Det är den korta sjukfrånvaron, upp till 14 dagar, som ökat och då främst under årets första månader när det fanns en hög smitta av Covid-19 i samhället. Sjukfrånvaron är högst inom yrkesgruppen administratörer. För förvaltningens stora yrkesgrupper socialsekreterare och de som jobbar med socialt kurativt arbete har sjukfrånvaro legat på samma nivå som den totala sjukfrånvaro i förvaltningen. Den ligger kvar på samma nivå som förra året.

Personalomsättningen ökade i förvaltningen under 2022 jämfört med förra året då omsättningen var relativt låg. De förvaltningsexterna avgångarna har ökat 2022 jämfört med året innan, från 84 till 140, varav 87 avgångar inom vår stora yrkesgrupp socialsekreterare. Personalomsättningen för socialsekreterare var till 21 procent, vilket var densamma som för yrkesgruppen handläggare, vilket var densamma som för den administrativa yrkesgruppen handläggare. Då en tredjedel av våra socialsekreterare lämnat oss för annan förvaltning i staden menar vi att personalomsättningen hade varit lägre, ca 14 procent, för yrkesgruppen om socialförvaltningarna i likhet med de andra fackförvaltningarna varit en gemensam förvaltning.

3.1.2 Analys av situationen inom HR-området

Socialförvaltningen Centrum ska uppfattas som och vara en attraktiv arbetsgivare. Vi ska erbjuda goda arbetsvillkor med målet att nå jämställda och konkurrenskraftiga löner, trygga tillsvidareanställningar på heltid och en flexibel arbetstid. Prioriterade frågor är villkor, lönebildning och ett hållbart arbetsliv.

Socialförvaltningen Centrum ska erbjuda chefer goda organisatoriska förutsättningar för ett nära ledarskap. Förvaltningen arbetar sedan vi bildades med verktyget Chefoskopet. Enligt resultatet från 2022 upplevde cheferna att de har goda organisatoriska förutsättningar. Många menar samtidigt att chefsuppdraget ökat i omfång efter ny nämndorganisation 2021 med fler samarbetspartners och kontaktytor.

Under förvaltningens andra år har vi noterat några förändringar inom HR-området jämfört med föregående år.

Förvaltningens sjukfrånvaro ligger i stort sett kvar på samma relativt låga nivå som

föregående år. Det är den korta sjukfrånvaron, upp till 14 dagar, som ökat och då främst under årets första månader när det fanns en hög smitta av Covid-19 i samhället. Korttidsfrånvaro innebär förvisso sjuklönekostnader medan den längre sjukfrånvaron sannolikt bör innebära mer påfrestning på individuell nivå, varpå vi sammantaget bedömer en positiv utveckling.

Hållbart medarbetarengagemang, HME, har i resultatet från medarbetar- och chefsenkäten 2022 ökat för såväl medarbetare som för chefer. Ökningen från index 74 till 75 för medarbetare är ett steg på rätt väg, även om vi kan konstatera att det är ett lägre värde än staden totalt och lägre än sektor individ- och familjeomsorg i Sveriges kommuner. Ökningen från index 79 till 83 för chefer är en mycket positiv utveckling, vilket förvaltningen sätter i samband med vårt arbete med chefernas organisatoriska förutsättningar.

Resultatet visar att upplevelsen av arbetsbelastning låg kvar på samma nivå som föregående år och så även upplevd möjlighet till återhämtning efter perioder av hög arbetsbelastning. Förvaltningens utbildningsinsatser för återhämtning efter perioder av hög arbetsbelastning har varit efterfrågat.

Förvaltningens löneöversyn och lönekartläggning visar att det inte finns några osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män inom yrkesgrupper med uppdrag i likvärdig svårighetsgrad. Lönebilderna för vår stora yrkesgrupp socialsekreterare ligger i nivå eller något högre än lönebilderna för socialförvaltningarna inom staden. Motsatt lönebild kunde konstateras för handläggare och chefer.

Jämställda och konkurrenskraftiga löner är en förutsättning för socialtjänstens utmaning att kompetensförsörja till våra yrken. Det krävs ett större ekonomiskt utrymme till vår sektor för att komma till rätta med löneskillnader mellan olika yrkesgrupper med uppdrag i samma svårighetsgrad mellan sektorer inom staden.

Personalomsättningen ökade under 2022 jämfört med 2021 som då var relativt låg. De förvaltningsexterna avgångarna har ökat mellan åren från 84 till 140, varav 87 var avgångar inom yrkesgruppen socialsekreterare. Personalomsättningen för socialsekreterare var 21 procent, och detsamma för den administrativa yrkesgruppen handläggare. Då en tredjedel av socialsekreterarna lämnat för annan förvaltning i staden menar vi att personalomsättningen hade varit lägre, cirka 14 procent, för yrkesgruppen om socialförvaltningarna i likhet med de andra fackförvaltningarna varit en gemensam förvaltning för hela staden.

3.1.3 Långsiktig kompetensförsörjning

Göteborgs stads rekryteringsprognos utifrån demografi och pensionsavgångar visar ett ökat behov av anställda inom socialtjänstens stora yrkesgrupper fram till 2031. Förvaltningens externa avgångar har också ökat det senaste året. Förvaltningen har infört några nya arbetssätt och insatser som förväntas ge effekter på kompetensförsörjningen.

Förvaltningen arbetar med ett systematiskt hälso- och arbetsmiljöarbete för att uppnå en god arbetsmiljö. Varje avdelning och enhet tar fram friskfaktorer och risker och gör handlingsplaner som stäms av under året, liksom en prioriteringsplan för hela förvaltningen.

Övriga insatser är utbildningar för återhämtning efter perioder av hög arbetsbelastning och information om vikten av att göra arbetsskadeanmälningar. Under året har förvaltningen tagit fram material och utbildat inom områdena hot och våld, otillåten påverkan och meddelarfrihet. Förvaltningens har rustat med en socialrättsjurist för vägledning och utbildning i svåra ärenden samt utökat stöd från socialt ansvarig samordnare, SAS. Rutiner för tillbud och polisanmälan har setts

över.

För att minska arbetsbelastningen och öka stöd från ledningen har avdelning barn och unga utökats med en utredarenhet och inrättat nya tjänster tre socialsekreterare, en le socialsekreterare samt en enhetschef. Ett introduktionsmaterial och ett introduktionsteam har införts där oerfarna socialsekreterare får extra handledning, utbildning och stöd. FAS systemet har införts för att strukturera utredningsprocessen med möjlighet till kontinuerlig återhämtning. Modellen med seniorhandläggare ska prövas och det administrativa stödet till socialsekreterarna ska utökas 2023.

Några ytterligare aktiviteter är samarbete med Göteborgs Universitet, yrkesresan för socialsekreterare samt digitaliserad handläggning av försörjningsstöd. För de medarbetare som väljer att lämna förvaltningen tar vi, utöver avgångssamtal med närmsta chef, tillvara synpunkter och erfarenheter mera strukturerat via enkätundersökningar.

3.2 Ekonomisk uppföljning

3.2.1 Analys av årets utfall

Resultatredovisning i sammandrag

	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse	Bokslut 2021	Bokslut 2020
Intäkter	158,5	136,7	21,8	156,3	*
Kostnader	-1 391,5	-1 392,8	1,3	-1 331,5	*
Kommunbidrag	1 264,0	1 256,1	7,9	1 233,7	*
Resultat	31,0	0,0	31,0	58,5	*
Eget kapital	66,0	35,0	31,0	35,0	*

*Nämnden bildades 1 januari 2021, därav finns inga uppgifter för bokslut 2020.

Socialnämnd Centrum visar ett överskott på 31 miljoner kronor för 2022. Överskottet förklaras av de 39,9 miljoner kronor i tillkommande kommunbidrag som utdelades i maj. Förvaltningen har haft höga kostnader för köpt vård och boende jämfört med budget och går in i nästa år med en hög kostnadsnivå. Försörjningsstödet för stadsområdet är lägre än budget då antalet hushåll med behov av försörjningsstöd har minskat under året. Försörjningsstödet för nyanlända visar ett underskott.

3.2.2 Uppföljning av kommuncentrala poster som hanteras genom beslut av andra nämnder

Kommuncentral post (Belopp i tkr)	Utfall	Budgeterat belopp	Avvikelse
Temporära bostäder	3 437	0	-3 437
Förstärkt samverkan mot våld i nära relationer	10 010	10 000	-10

Nämnden avropade 10 miljoner kronor från kommuncentrala medel och betalade ut enligt IOP-avtalet, Idéburet offentligt partnerskap, för förstärkt samverkan mot

våld i nära relationer. Beslut Socialnämnden Centrum 2022-11-29 §245.

Nämnden har inte avropat från medel för nödbistånd från kommuncentrala medel, 3 miljoner kronor med anledning av nämndens överskott jämfört med budget. Kostnaden för nödbistånd har minskat med cirka 1 miljon kronor jämfört med 2021.

3.2.3 Uppföljning av erhållna statsbidrag

Specialdestinerat/riktat statsbidrag	Erhållen ersättning och/eller uppbokad fordran avseende 2022 (tkr)	Speckod (obligatoriskt)	Bidragsgivare (tex Skolverket)
Utvecklingsarbete mot våld i nära relationer	377	9016	Socialstyrelsen
Psykisk hälsa	2 829	9050	FHM/Socialstyrelsen
Utsatta områden, påfyllnadsmedel	298	9117	Socialstyrelsen
Subvention av familjehemsplaceringar	821	9096	Socialstyrelsen
Statsbidrag nyanlända/flykting	14 981	9001, 9002, 9003	Migrationsverket
Projekt Länstyrelsen	230	9074	Länstyrelsen
Projekt BRÅ	866	9108	Brottförebyggande rådet

3.3 Värdering av eget kapital

I bokslutsberedningen fastställer kommunstyrelsen årligen nämndernas egna kapital utifrån de rekommenderade intervallen som framgår av 20 § i Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering budget och uppföljning. För en nämnd med socialnämnden Centrums omsättning, mellan 1 000 till 1 499 miljoner kronor, är den rekommenderade nivån 25 till 35 miljoner kronor i eget kapital. Eget kapital som överstiger nivån ska återredovisas till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen fastställde socialnämnden Centrums eget kapital till 35 miljoner kronor 2022. Nämnden har ett överskott för 2022 på 31 miljoner kronor. Det utgående egna kapitalet i årsbokslutet för 2022 redovisas till 66 miljoner kronor.

Förvaltningen bedömer att den rekommenderade övre gränsen för eget kapital är för låg och borde ligga på 50 miljoner kronor. Detta i förhållande till de risker förvaltningen ser inom köpt vård och boende och de hastiga förändringar som kan uppkomma utanför nämndens kontroll.

I ett ärende till kommunstyrelsen föreslår stadsledningskontoret att den övre gränsen för eget kapital fastställs till 40 miljoner kronor istället för 35 miljoner kronor. Nivån på 40 miljoner kronor bedömer förvaltningen som godtagbar, så länge som risken för ökade kostnader inom försörjningsstöd hanteras av kommunen centralt. Sätts den övre gränsen till 40 miljoner kronor får socialnämnden Centrum behålla 5 miljoner kronor av 2022 års resultat och

återredovisar 26 miljoner kronor till kommunstyrelsen. Under 2023 måste nämnden vända sig till kommunstyrelsen för beslut om att använda eget kapital.

3.4 Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag

3.4.1 Utvärdering av system för styrning, uppföljning och kontroll

Enligt Göteborgs Stads riktlinjen för styrning, uppföljning och kontroll ska nämnder och styrelser varje år utvärdera hur deras system för styrning, uppföljning och kontroll för att förbättra effektiviteten. I årsrapporten ska nämnden lämna en samlad bedömning.

Utvärderingen för 2022 gjordes i två delar där både politiker i nämnden och alla avdelningar i förvaltningen har bidragit till utvärderingen. Den sammantagna bedömningen är att nämndens och förvaltningens styrning, uppföljning och kontroll är tillräckligt effektiv. En styrka är att nämnden får relevant information för att ta sitt ansvar i planeringen av verksamheten. Politikerna har i hög grad svarat att beslutsunderlagen håller hög kvalitet och att de får svar från förvaltningsledningen på frågor. Utvärderingen visade också att nämnden har förtroende för direktör och förvaltningsledning och samarbetsklimatet mellan nämnd och tjänstepersonerna är bra.

Efter två år med den nya förvaltningen finns strukturer, processer och arbetssätt på plats och arbetet fortgår för att förbättra kontinuerligt. Under 2022 har förvaltningen arbetat för att säkerställa att hanteringen av avvikelser och allvarliga brister följer gällande rutin. Myndighetsutövande verksamheter har varit prioriterade, med utbildning och stöd av SAS och hanteringen har förbättrats. Hanteringen av avvikelser för verksamheter som inte använder Treserva behöver förbättras och berörda verksamheter behöver stöd.

Ett annat förbättringsområde från förra året är uppföljning av effekter. Socialtjänsten behöver generellt bli bättre på att på gruppnivå sammanställa information från arbetet med enskilda individer för att utveckla och förbättra verksamhetens kvalitet. Under 2022 har de fyra socialförvaltningarna arbetat för att tillsammans utveckla den individbaserade systematiska uppföljningen och rapporterar analys av avslutsorsaker i delårsrapport och årsrapport. Arbetet fortsätter 2023. Under 2022 har socialförvaltningarna också påbörjat arbetet med en gemensam socialtjänstrapport. Rapporten ska vara klar i slutet av våren 2023 och ge ett förbättrat beslutsunderlag. Arbetet med att utveckla socialtjänstrapporten kommer att fortsätta.

Styrmiljön i Göteborgs Stad är komplex och tillsammans med behovet av samordning mellan förvaltningarna och kraven på uppföljning och rapportering blir utrymmet för att arbeta med systematiska förbättringar begränsat.

3.4.2 Brukar-/kundorienterad kvalitetsledning

Förvaltningen har en struktur för att hantera synpunkter och klagomål från brukare, klienter, invånare och andra. Därigenom möjliggör vi för dem vi är till för att lämna synpunkter, klagomål, beröm och förslag på vår verksamhet. Vi agerar på inkomna synpunkter och klagomål efter bedömning av innehåll och återkopplar till synpunktslämnaren om hen har önskat så. Vi sammanställer regelbundet inkomna

synpunkter på olika organisatoriska nivåer i förvaltningen, vilket ger oss möjlighet att identifiera mönster som vi behöver agera utifrån. Genom att justera och förbättra verksamheten utifrån upplevda kvalitetsbrister kan vi förebygga att de uppstår igen.

Vi har däremot identifierat att förbättra systematiken i kvalitetsarbetet, i vilket synpunktshanteringen ingår, är ett fortsatt förbättringsområde för förvaltningen. För att ta reda på upplevelser av nöjdhet och nytta använder vi idag verktyg så som gemensam brukarundersökning, men svarsfrekvensen är låg inom fram för allt myndighetsutövande verksamhet. Vi behöver därför komplettera kvalitetsarbetet med andra former där vi tar reda på och synliggör behov och upplevelser hos dem vi är till för, vilket är ett prioriterat utvecklingsområde vi tar med inför 2023.

3.4.3 Utredningar barn och unga

	1 januari 2022-31 december 2022
Antalet utredningar barn och unga som under perioden överstigit 4 månader	130
Totalt antal utredningar barn och unga	1549

Under 2022 översteg 8,4 procent av utredningarna inom avdelning Barn och unga den lagstadgade tiden. Under året har avdelningen haft en utveckling med ökat antal anmälningar om oro och fler pågående ärenden. Det också finns en upplevelse av att komplexiteten i ärendena ökar. Avdelningen har vidare under året haft en bekymmersam personalsituation med vakanta tjänster och flera medarbetare som är nya i yrket. Ovan beskrivna situation bedöms vara huvudorsak till att utredningar överstigit lagstadgad tid.

Avdelningen har under det gångna året utökat antalet socialsekreterare i enlighet med budget för 2022. Från årsskiftet 2022/23 utökade avdelningen antalet utredningsenheter från två till tre. Syftet med förändringen har varit att skapa bättre förutsättningar för enhetschefer och förste socialsekreterare att överblicka och leda arbetet. Vidare att mindre enheter ger bättre förutsättningar för medarbetare att få stöd och hjälp. I samband med förändringen utökades också antalet medarbetare med tre socialsekreterare, en förste socialsekreterare samt en enhetschef.

Det höga inflödet av anmälningar om oro och ärenden har medfört att avdelningen inte haft möjlighet att arbeta med att korta ned tiden för utredningar. I utredning med barn och föräldrar är utredningsprocessen i sig också en insats. För att bygga relationer med barn och föräldrar kan tidsramen om fyra månader därför också vara en möjlighet. Under utredningstid kan insatser som behöver ges skyndsamt beviljas.

3.4.4 Ej verkställda SoL/LSS beslut

	SoL 2022-12-31	LSS 2022-12-31
Antal beslut som inte verkställts inom tre månader från beslutsdag	6	0
Antal beslut där verkställigheten avbrutits och inte återupptagits inom tre månader från avbrottet	0	0

Socialtjänstlagen ålägger socialnämnderna viss redovisning beträffande ej verkställda gynnande beslut enligt Socialtjänstlagen, SoL, och Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, samt när verkställigheten av sådana beslut i vissa fall avbrutits. Redovisning ska ske till Inspektionen för vård och

omsorg, kommunens revisorer samt till kommunfullmäktige. Till kommunfullmäktige ska redovisningen lämnas i form av en statistikrapport som finns i bilaga till den här rapporten.

Förvaltningens rapportering

Kvartal fyra 2022 rapporterade förvaltningen sex beslut som ej verkställda. Samtliga inom avdelning Barn och unga. Två beslut gäller kontaktfamilj och har ej kunnat verkställas på grund av resursbrist. Två beslut gäller kontaktfamilj där familjen fått ett erbjudande om kontaktfamilj men där familjen valde att tacka nej. Två beslut gäller öppenvårdsverksamhet som inte verkställts på grund av att klienten önskar få insatsen utförd i sin bostättningskommun. Förvaltningen har skickat en begäran om överflytt av insats till bostättningskommunen i oktober 2022.

3.4.5 Anmälningar enligt Lex Sarah

	Kvartal 3 2022	Kvartal 4 2022
Antal anmälningar enligt Lex Sarah	0	1

I det här avsnittet redovisar förvaltningen anmälningar lex Sarah för kvartal 3 och 4 2022. En mer detaljerad redovisning lämnas i bilaga till rapporten.

Vidtagna åtgärder för att händelsen inte ska upprepas

- Information om riskerna och planering av åtgärder ska ges till samtliga enhetschefer inom de avdelningar som använder tjänsten.
- Planera för och genomföra en utbildningsomgång – säkra att alla som arbetar idag får utbildning.
- Organisera supporten och internutbildning, utse minst två superanvändare som kommunicerar med Intraservice samt utbildar ny personal.
- Skapa rutin att nya användare av tjänsten måste ha fått utbildning innan behörighet till tjänsten delas ut.
- Utveckla tjänsten och användandet i samarbete med Intraservice avseende till exempel anpassad utbildning, stödmaterial samt utveckla gränssnittet i tjänsten.

3.4.6 Uppföljning av kvaliteten i hem för vård eller boende (HVB) för barn och unga

Nämndens ansvar att följa upp externa leverantörers verksamhet, sker delvis via förvaltningen för Inköp och upphandling och Göteborg Stads Samlad placerings- och inköpsfunktion.

Samlad placerings- och inköpsfunktion

I Samlad placerings- och inköpsfunktion (Spink) utförarregister finns verksamhet bedriven i egen regi, ramavtalsleverantörer samt leverantörer som saknar ramavtal där direktupphandling krävs. Samtliga leverantörer i utförarregistret omfattas av Spinks systematiska leverantörsuppföljning som omfattar följande fyra delar:

- **Basuppföljning:** löpande bevakning och kontroll. Mediabevakning, Creditsafe, kontroll av Inspektionen för vård och omsorg (IVO) tillstånd och eventuell IVO tillsyn samt kontroll av inbetalda arbetsgivaravgifter.
- **Synpunktshantering:** placerande socialsekreterare rapporterar in synpunkter på leverantörerna till Spink. Spink utreder och följer upp synpunkterna.
- **Verksamhetsbesök:** Spink genomför besök hos ett urval av leverantörerna

- i utförrregistret för kvalitativ kontroll utifrån flera perspektiv.
- **Rating:** sedan 1 oktober 2022 finns en enkät för skattning av insatsen HVB barn och unga där socialsekreterare och berört barn svarar på frågor om hur de upplever och bedömer aktuell leverantörs verksamhet. I år är antalet inkomna svar för lågt för att det i nuläget ska gå att dra några slutsatser av uppföljningen.

Till följd av brister som framkommit i Spinks systematiska leverantörsuppföljning har totalt 24 leverantörer av insatsen HVB barn och unga tagits bort från Spinks utförrregister under 2022. Att en leverantör tas bort från Spinks utförrregister innebär att leverantören inte längre rekommenderas för placering till förvaltningarna.

Förvaltningen för inköp och upphandling

Utöver ovanstående uppföljning ansvarar förvaltningen för inköp och upphandling (INK) för att följa upp alla ramavtalsleverantörer två gånger under en avtalsperiod. Den systematiska avtalsuppföljningarna planeras alltid i tät samverkan mellan INK och Spink. Uppföljningen är ett komplement till de kontroller som görs i samband med ramavtalsupphandlingen. Där kontrolleras bland annat ekonomi, IVO tillstånd, brottslighet samt kompetens hos verksamhetens föreståndare och personal.

Förvaltningens arbete

Förvaltningen arbetar med individuppföljning hos placerade barn och unga. Syftet är att säkerställa att insatsen motsvarar klientens behov och leder mot önskvärd utveckling. Arbetet med individuppföljning sker löpande och varierar i utformning beroende på barnets/den unges behov och hur placeringen ser ut.

Individuppföljning sker genom arbetet med vård- och genomförandeplan som är reglerat i 11 kap. 3 § socialtjänstlagen. Individuppföljningen sker i respektive ärende och sammanställs inte på en övergripande nivå.

Förvaltningens lokal inköpsamordnare (LINK) informerar socialsekreterare löpande om vad som gäller vid extern placering, det finns även olika former av stöd och stödmaterial att tillgå.

INK, Spink och LINK informerar när nya ramavtal inträder för att eftersträva att leverantörer och ramavtalsvillkor blir kända. LINK har ett särskilt ansvar vid direktupphandlingar.

När socialsekreterare eller LINK har en synpunkt på en leverantör, eller får vetskap om en eventuell brist, så kontaktar socialsekreteraren själv eller med stöd av LINK leverantören. Leverantören får då möjlighet att bemöta och åtgärda eventuella brister. Om så inte sker uppmanas socialsekreteraren att skicka en synpunkt till Spink eller INK. I vissa fall kontaktas IVO.

Det finns i förvaltningen en process för avtal och fakturahantering och det sker en kontroll av att det finns avtal för varje placering, inga fakturor betalas om det inte finns ett placeringsavtal. Kontroll sker kontinuerligt mot Treserva vid upprättande av placeringsavtal för att säkerställa att det finns ett verkställt beslut.

3.4.7 Kriskommunikation

Riktlinjen för kriskommunikation antogs av kommunfullmäktige i januari 2022. I det här avsnittet beskriver förvaltningen arbetet med att implementera den och hur vi jobbar med kriskommunikation.

Riktlinjen för kriskommunikation bygger på tidigare styrdokument inom området. Även om riktlinjen antogs 2022 fick förvaltningen god övning i kriskommunikation hösten 2021 då sprängningen i Annedal inträffade. Vi arbetade

då i enlighet med riktlinjen och förvaltningsledning, krisstödsgrupp och samtliga kommunikatörer var involverade under flera dagar. Arbetet skedde i linjen och kommunikation uppdaterades flera gånger per dag på intranät, webb och i sociala medier. Medietrycket var hårt då olika kriser skedde parallellt. Vi genomförde en utvärdering av kriskommunikationen direkt efter att krisledningsorganisationen avvecklades vilket gjorde det möjligt att dra lärdomar av erfarenheterna.

Under året har vi tillsammans med socialförvaltningarna Hisingen, Nordost och Sydväst byggt upp gemensamma mallar och bilagor inom kriskommunikation i enlighet med riktlinjen. I Centrum har vi också tagit fram artiklar som direkt kan publiceras vid kris; om hur förvaltningen jobbar i kris och krisstödsgruppens uppdrag. En gång per halvår granskar och uppdaterar förvaltningens kommunikationsgrupp samtliga dokument.

I samband med att stadens förvaltningar under 2022 ska ta fram en beredskapsplan och kontinuitetshandling har vi genomfört workshops i kriskommunikation. Scenariot har då varit hur vi ska kommunicera om elen ligger nere. Under 2023 kommer vi genomföra ytterligare workshops och övningar kopplade till förvaltningens krisledningsplan.

3.4.8 Krisledningsplaner och beredskapsplaner

Hur framskrider arbetet med beredskapsplanerna?

Enligt Göteborgs Stads riktlinje för höjd beredskap ska samtliga nämnder och styrelser ta fram beredskapsplaner för höjd beredskap. Stadsledningskontoret efterfrågar kort beskrivning av nuläget med arbetet.

Förvaltningen har, med hjälp av finansierad resurs från stadsledningskontoret, samordnat arbetet med beredskapsplan för de fyra socialförvaltningarna. Beredskapsplanen för Centrum godkändes av förvaltningsledningen 10 januari 2023. Arbetet med alla bilagorna till beredskapsplanen återstår och kommer att genomföras under det första halvåret 2023.

Har ni reviderat era krisledningsplaner under 2021-2022?

Krisledningsplanen för socialförvaltningen Centrum var klar i början av 2022.

4 Bokslut

4.1 Sammanfattande analys

Resultat

Förvaltningens resultat är totalt 31 miljoner kronor (mkr) vilket fördelar sig på socialnämndsramen med 30,9 mnkr respektive ramen för studieförbunden med 0,1 mnkr. Resultatet förklaras främst av det tillkommande kommunbidrag som nämnden fick i maj på 39,9 mnkr.

Resultatet påverkas positivt av:

- högre intäkter i form av bidrag och försäljning av verksamhet
- lägre personalkostnader än budget
- lägre kostnader för försörjningsstöd i stadsområdet
- outnyttjad nämndreserv

Resultatet påverkas negativt av:

- högre kostnad för köpt vård och boende än budget
- högre kostnader för försörjningsstöd för nyanlända

Intäkter

Taxor och avgifter

Posten består av avgifter från samtalsmottagningarna och egenavgifter.

Hyror och arrenden

Posten består i till största delen av hyresintäkter från andra förvaltningar för de lokaler där socialnämnd Centrum är kontraktsansvarig.

Bidrag

Posten består av bidrag från staten, regionen, andra kommuner, EU med flera, här ingår även momsersättning. Överskottet mot budget beror bland annat på högre bidrag från migrationsverket, bidrag psykisk hälsa, återbetalning försörjningsstöd, bidrag från polisen för avhoppare.

Försäljning av verksamhet och försäljningsintäkter

Posten består huvudsakligen av såld verksamhet inom familjehem, kontakt- och stödfamiljer, socialjour, förvaltarenhet och kriscentrum för kvinnor samt sålda tjänster för samhällsorientering samt intäkter för utlånad personal till FINSAM.

Kostnader

Personalkostnader

Posten består av löner, arvoden, omkostnadsersättning samt sociala avgifter. Kostnaderna är avsevärt lägre än budget vilket kan förklaras av vakanser i samband med rekrytering och vakanser som anpassning inför budget 2023. Inom Barn och unga har det varit svårt att rekrytera och behålla socialsekreterare och man har istället tagit in konsulter. Semesterlöneskulden överskrider budget på grund av uppräknings av PO-pålägget som höjs 2023. Antalet årsarbetare var 822 och lönekostnaden per årsarbetare var 443 tkr.

Lämnade bidrag

Posten består av till största delen av försörjningsstöd, IOP-avtal samt stöd till

civilsamhället. Kostnaden för försörjningsstöd är lägre än budget i stadsområdet men högre än budget för nyanlända. En extra utbetalning till kvinnojourerna på 10 mnkr gjordes i december, finansierades med kommuncentralt avsatta medel.

Köpt huvudverksamhet

Posten består av köpt vård och boende. Kostnaderna överstiger budget både för barn och unga respektive vuxna. Antalet vård dygn för barn och unga med institutionsplacering har ökat. Inom vuxenvården har antalet dygn i sociala boenden ökat. I början av året startade förvaltningen upp avhopparverksamheten med ärenden från hela staden.

Etableringsenheten saknar budget för nödbistånd men förvaltningen har valt att inte göra något avrop från kommuncentrala medel på grund av förvaltningen går med överskott.

Lokal- och markhyror

Posten avser hyra av lokaler, jourlägenheter samt garage- och p-platser.

Fastighetskostnader

Posten avser städ, vaktmästeri, underhåll mm.

Köp av entreprenad och tjänster

Posten består av kammungemensamma tjänster IT, tolk, konsulter, administrativa tjänster, tjänster inom välfärd med mera. Även nämndreserven är budgeterad här. Den outnyttjade delen, 32 mnkr, står för större delen av överskottet mot budget.

Övriga verksamhetskostnader

Posten består av inventarier, material, leasing, post, larm, bevakning, försäkring, kundförluster, kurs och konferens med mera.

Generella statsbidrag och utjämning

Posten består av kommunbidrag 1 226,9 mnkr till socialnämndsramen och 29,2 mnkr till studieförbunden. Även vissa kommuninterna bidrag, 7,9 mnkr, har bokförts här. De avser avrop från central post för utbetalning till kvinnojourer samt fördelning av pengar till övriga socialnämnder avseende Skolfam.

4.2 Resultaträkning

Resultaträkning	Utfall 2022 (mkr)	Budget 2022 (mkr)	Avvikelse utfall - budget (mkr)
Taxor och avgifter	5,7	4,3	1,4
Hyror och arrenden	20,3	19,0	1,3
Bidrag	68,4	58,8	9,6
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	62,0	54,6	7,3
Försäljningsintäkter	2,1	-	2,1
Övriga intäkter	-	-	-
Verksamhetens intäkter	158,5	136,7	21,8
Personalkostnader	-559,2	-580,6	21,4
Lämnade bidrag	-305,8	-297,6	-8,2
Köp av huvudverksamhet	-340,7	-302,8	-38,0
Lokal- och markhyror	-64,5	-64,5	-0,1
Fastighetskostnader	-11,9	-10,7	-1,2

Bränsle, energi och vatten	-0,4	-0,2	-0,2
Kostnader för transportmedel	-1,2	-1,0	-0,1
Köp av entreprenad och tjänster	-68,8	-109,8	41,0
Övriga verksamhetskostnader diverse	-39,0	-25,7	-13,3
Verksamhetens kostnader	-1 391,5	-1 392,8	1,3
Verksamhetens nettokostnad	-1 233,0	-1 256,0	23,1
Kommunbidrag	1 264,0	1 256,1	7,9
Generella statsbidrag och utjämning	1 264,0	1 256,1	7,9
Finansiella intäkter	0,1	0	0,1
Finansiella kostnader	-0,1	-0,1	0,0
Resultat	31,0	0	31,0

5 Styrinformation till nämnden

I det här avsnittet lämnar förvaltningen fördjupad information till nämnden. För flera avsnitt finns separata rapporter i bilaga till årsrapporten. En samlad uppföljning av mål och uppdrag finns i bilaga "Uppföljning nämndens verksamhetsplan 2022" till rapporten.

5.1 Uppföljning av nämndens verksamhet per avdelning

Socialnämnden Centrum	December		
Avdelningar	Akkumulerat utfall (mkr)	Akkumulerad budget (mkr)	Avvikelse (mkr)
Stödfunktioner och förvaltningsgemensamt	2,2	0	2,2
Barn och unga	-21,4	0	-21,4
Vuxen och försörjningsstöd	6,6	0	6,6
Stadenövergripande barn, familj och trygghet	11,2	0	11,2
Stadenövergripande verksamheter	-5,3	0	-5,3
Stadsområde, välfärd och fritid	5,7	0	5,7
Nämndreserv	32,0	0	32,0
Summa	31,0	0	31,0

Stödfunktioner och förvaltningsgemensamt har ett överskott på +2,2 miljoner kronor (mnkr) jämfört med budget. Överskottet förklaras bland annat av lägre kostnader för kommungemensamma tjänster och lägre fackliga kostnader.

Barn och unga har ett underskott på -21,4 mnkr i utfall 2022. Antalet aktualiseringar inom Barn och unga har legat på en hög nivå under året. Kostnaderna för köpt vård och boende har överskridit budget med -18 mnkr, främst inom HVB-hem och LVU men även stödboende. Personalkostnaden är lägre än budget då barn och unga har haft svårt att anställa personal och istället behövt ta in konsulter.

Vuxna och försörjningsstöd har ett överskott på 6,6 mnkr för 2022. Kostnaderna för försörjningsstöd är 16 mnkr lägre jämfört med budget och främst beroende på att antalet hushåll med försörjningsstöd har minskat. Inom köpt vård och boende visar utfallet ett underskott på -18 mnkr där sociala boenden står för merparten av budgetavvikelsen. Samtidigt som förvaltningen ser ökade behov av sociala boenden har även kostnaden per dygn ökat. Personalkostnaderna är lägre än budgeterat, 9,6 mnkr.

Stadenövergripande barn, familj och trygghet har ett överskott på 11,2 mnkr i utfall för 2022. Överskottet beror främst på lägre personalkostnader, 5 mnkr, samt ej budgeterade bidrag från polisen för kostnader för avhoppare, 3 mnkr. Samlad avhopparverksamhet har också haft lägre kostnader på grund av fördröjning vid

uppstart.

Stadenövergripande verksamheter har ett underskott 2022 på -5,3 mnkr. Dels har försörjningsstöd till nyanlända överskridit budget, -8 mnkr, och dels har förvaltningen inte avropat centrala medel för nödbistånd, -3 mnkr, då förvaltningen som helhet gjort ett överskott. Avdelningsbuffert och högre intäkter för samhällsorienteringens samt ej budgeterat bidrag från Migrationsverket inklusive EU-bidrag väger upp positivt.

Stadsområde, välfärd och fritid har ett överskott med +5,7 mnkr i utfall för året. Överskottet relateras främst till lägre personalkostnader på grund av ej tillsatta vakanser.

Nämndreserv - reserven består till största delen av tillkommande kommunbidrag som nämnden fick i maj 2022.

5.2 Uppföljning privata utförare

Kommunallagen tydliggör att när verksamhet har lämnats över till en extern utförare ska kommunen kontrollera och följa upp verksamheten. Det är respektive nämnd som ansvarar för att socialtjänstens insatser är av god kvalitet. När en privat utförare tar emot uppdrag från socialtjänsten blir de utförare av socialtjänst, och då ställs samma krav på dem som på offentligt drivna verksamheter.

Nämnden är skyldig att kontrollera och följa upp verksamheten samt att den enskilde får det som utlovats i beslutet. Nämndens ansvar att följa upp externa leverantörers verksamhet, sker delvis via förvaltningen för inköp och upphandling (INK) och samlad placerings- och inköpsfunktion (Spink). Placerande socialsekreterare ansvarar för att individuppföljning genomförs.

I bilaga till årsrapporten finns rapport "*Uppföljning externa leverantörer*" som beskriver den samlade leverantörsuppföljningen med ett särskilt fokus på den uppföljning som utförs av SPINK respektive nämnden för inköp och upphandling.

Förvaltningens uppföljning

Att dokumentation och uppföljning vid placering hos privata utförare görs enligt gällande lagstiftning och föreskrifter, säkerställs på övergripande nivå genom att arbetet utgår från stadens socialtjänstprocess. Delprocessen som heter *Genomföra, Följa upp, Överväga, Ändra* anger hur socialtjänsten ska hantera uppföljning på individnivå, oavsett om utföraren är i privat regi eller ej. Utgångspunkten för uppföljningsarbetet utgörs av de mål och instruktioner som formulerats i beslutsunderlag, uppdragsbeskrivning och/eller genomförandeplaner. Kraven på uppföljningen skiljer sig åt i lag, förordningar, föreskrifter och allmänna råd, beroende på typ av insats.

Arbetet med att säkerställa att socialtjänstprocessen efterlevs sker på ett flertal sätt på förvaltningens berörda enheter. På enheterna genomför respektive 1:e socialsekreterare regelbundet ärendegenomgångar med socialsekreterarna, där alla aktuella ärenden går igenom för att säkerställa en korrekt handläggning. Vidare finns egenkontroller upprättade, både på verksamhetsområdes- och enhetsnivå, där bland annat uppföljningsarbetet kontrolleras genom specifika frågor. Resultaten av ovan nämnda egenkontroller har hanterats under året inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Förvaltningens rutin för avtalshantering som tagits fram under året, och implementeras i berörda verksamheter, säkerställer att avtal finns kopplad till allt utförande av privata huvudmän.

Under 2021 togs en förvaltningsövergripande egenkontroll gällande arbetet med avtalshantering vid placeringar, med särskilt fokus på insatsen skyddat boende,

fram och genomfördes. Revidering av egenkontrollen pågår och under 2023 kommer den att genomföras på nytt för att följa upp arbetet.

5.3 Uppföljning av åtgärder utifrån stadsrevisionens granskningar

I det här avsnittet redogör förvaltningen för åtgärderna som genomförts för att hantera rekommendationerna som stadsrevisionen gett nämnden utifrån granskningar.

Hantering av skyddade personuppgifter

Stadsrevisionen granskade 2020 hanteringen av skyddade personuppgifter i stadsdelsnämnderna Centrum, Norra Hisingen och Västra Göteborg. Efter omorganisationen fick de nya nämnderna ansvaret för att beakta brister och förbättringsområden. Socialförvaltningarna har tagit fram en gemensam rutin och implementering pågår i förvaltningens verksamheter.

Inom verksamheter som granskades bedöms rutinen vara känd och implementerad. Utbildningsinsatser har genomförts under året och kommer fortsätta kontinuerligt framöver. Förvaltningen behöver kontinuerligt säkerställa att skyddade personuppgifter hanteras enligt rutin.

Nämnden gav förvaltningen i uppdrag att återkomma med information om hur hantering av skyddade personuppgifter omhändertas i förvaltningen. Förvaltningen rapporterade i delårsrapport 2022 och uppdraget avslutades därefter.

Styrning och uppföljning av insatsen skyddat boende - externa utförare

Stadsrevisionen granskade 2020 styrning och uppföljning av insatsen skyddat boende som utförs av externa utförare inom de fyra stadsdelsnämnderna Angered, Lundby, Västra Hisingen och Örgryte-Härlanda. Efter omorganisationen fick de nya nämnderna ansvaret för att beakta brister och förbättringsområden. Förvaltningen har under 2021 och 2022 genomfört följande åtgärder:

- Förvaltningens vuxenenheter har utvecklat arbetet med uppdragsbeskrivningar och genomförandeplaner. En gemensam egenkontroll för handläggning och dokumentation har tagits fram för verksamhetsområdet, där frågor som rör arbetet med placeringar ingår.
- En rutin för avtalshantering har upprättats av förvaltningens avtalscontroller och införts genom information till berörda ledningsgrupper och enheternas APT.
- Arbetet med avtalshantering vid placeringar, med särskilt fokus på insatsen skyddat boende, har följts upp i den förvaltningsövergripande egenkontroll. Resultaten från kontrollen har visat på några förbättringsbehov på vissa enheter.

Uppdraget att redogöra för nämnden när samtliga åtgärder är implementerade genomfördes i samband med delårsrapport 2022. Uppdraget avslutades därefter.

Hantering av orosanmälningar gällande barn

Stadsrevisionen granskade 2021 nämndens hantering av orosanmälningar gällande barn. Granskningen visade på brister och revisionen lämnade tre rekommendationer:

- Säkerställa att beslut om att inleda eller inte leda utredning fattas inom 14 dagar i enlighet med gällande lagstiftning.

- Säkerställa att barnperspektivet beaktas och dokumenteras i den omfattning som krävs enligt gällande lagstiftning.
- Genomföra och dokumentera egenkontroller för att säkerställa att arbetet med orosanmälningar är av god kvalitet.

Nämnden lämnade ett yttrande till revisionen i december 2022 med anledning av rekommendationerna. Arbetet utifrån åtgärderna sammanfattas nedan:

1:e socialsekreterare går löpande igenom pågående aktualiseringar i Treserva för att säkerställa att förhandsbedömningar avslutas inom 14 dagar, om inte synnerliga skäl finns. Förvaltningen har ökat andelen förhandsbedömningar som avslutas inom 14 dagar, men det finns fortsatta bekymmer, framför allt då socialsekreterare är oplanerat frånvarande. Enheten har anställt en person utöver ordinarie bemanning för att täcka upp vid bemanningsbortfall. Anställningen påbörjades i oktober 2022.

Mottagningsenheten på avdelningen Barn och unga har under hösten haft interna utbildningar för att säkerställa dokumentationen. Särskilt dokumentation i de fall där barn inte kommer till tals i bedömningar behöver säkras. Egenkontroller som genomförts under hösten 2022 har visat att det fortsatt inte alltid går att utläsa hur barnet varit delaktigt samt att det inte alltid går att utläsa helt av motiveringen varför socialsekreteraren valt att inte träffa barnet. Enheten behöver bli mer konkreta i sina motiveringar. Det är således ett område där enheten under 2023 behöver arbeta vidare med ytterligare interna utbildningar.

Mottagningsenheten genomför löpande egenkontroll med tio stickprov per månad avseende förhandsbedömningar som ej lett till inledd utredning. Vidare har enheten under hösten genomfört en egenkontroll av handläggning och dokumentation. Enheten har identifierat förbättringsområden att arbeta vidare med, dessa beskrivs i stycket ovan.

Intern kontroll i processen för utbetalning av ekonomiskt bistånd

Stadsrevisionen granskade 2021 nämndens hantering av intern kontroll i processen för utbetalning av ekonomiskt bistånd. Granskningen visade på vissa brister och revisionen lämnade två rekommendationer.

1. Upprätta kompenserande rutiner för de brister som finns i verksamhetssystemet Treserva vad gäller delegationshanteringen.
2. Genomföra kontrollaktiviteter inom samtliga enheter och med den frekvens och i den omfattning som krävs för att säkra verksamhetens kvalitet samt att resultatet från kontrollerna analyseras och används, tillsammans med andra uppföljningar och kontroller, i nämndens övergripande systematiska kvalitetsarbete

Förvaltningens försörjningsstödsenheter, Socialjouren och Etableringsenheten har ett pågående arbete med att samordna det systematiska kvalitetsarbetet. En förvaltningsövergripande rutin för struktur, systematik och analyser av egenkontroller har tagits fram under 2022 och är fastställd. Förvaltningen har under våren 2022 implementerat en ny hantering för medarbetare utan delegation i verksamhetssystemet Treserva på samtliga enheter som handlägger ekonomiskt bistånd. Medarbetaren tilldelas en verksamhetsroll i systemet kallad ”Handläggare utan delegation”, vilket innebär att det saknas tekniska möjligheter att fatta beslut

Bidragsgivning till föreningar

Stadsrevisionen granskade 2022 bidragsgivning till föreningar i tre nämnder: socialnämnden Centrum, idrotts- och föreningsnämnden och kulturnämnden. Syftet med granskningen var att bedöma om nämnderna har säkerställt en tillfredställande intern kontroll vad gäller hanteringen av föreningsbidrag. För socialnämnden

Centrum omfattade granskningen handläggning av sociala bidrag för hela staden och lokala bidrag. Stadsrevisionens sammanfattande bedömning är att socialnämnden Centrum till stor del säkerställt en tillfredsställande intern kontroll vad gäller hantering av föreningsbidrag. Stadsrevisionen har rekommenderat nämnden att utveckla och systematisera arbetet med egenkontroller i bidragsgivningen.

Förvaltningens två enheter som arbetar med sociala bidrag för hela staden respektive lokala bidrag har pågående arbete med de åtgärder som Stadsrevisionen informerats om i yttrande under hösten.

I arbetet med de lokala bidragen har en rutin för egenkontroll införts och en första egenkontroll är genomförd utifrån rutinen. Tre förbättringsområden identifierades som handlar om utveckling av de berednings- och granskningsmallar som används i handläggningsprocessen. Förbättringsområdena hanteras enligt egenkontrollsrutinen med utsatt ansvar, tidsplan och uppföljning.

5.4 Kvalitetsrapport

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9) bör den som bedriver socialtjänst upprätta en sammanhållen kvalitetsberättelse. Syftet med kvalitetsrapporten är att säkerställa och utveckla kvaliteten i utförandet till den verksamheten riktar sig till.

Kvalitetsrapporten omfattar fyra avdelningar Barn och unga, Vuxen och försörjningsstöd, Stadsövergripande uppdrag Barn, familj och trygghet samt Stadenövergripande verksamhet. Förvaltningens samlade bedömning beskrivs nedan. I bilaga till årsrapporten finns Kvalitetsrapport 2022.

Kunskapsbaserad verksamhet

Vi bedömer att förvaltningen generellt håller en god nivå i förhållande till kvalitetsområdet kunskapsbaserad verksamhet. Verksamheterna arbetar i hög grad utifrån befintlig kunskap, forskning, beprövad erfarenhet och brukarnas behov. Det finns också förbättringsbehov inom området, så som att utveckla arbetet med individbaserad systematisk uppföljning. Socialtjänsten behöver bli bättre på att på gruppnivå sammanställa information från arbetet med enskilda individer i syfte att utveckla och förbättra verksamhetens kvalitet. Inom kunskapsbaserad verksamhet lyfts också bland annat arbetet med våld i nära relationer fram som viktigt utvecklingsområde.

Självbestämmande och integritet

Det är centralt för socialtjänstens arbete att brukare, klienter och familjer, utifrån de omständigheter som råder, ska vara delaktiga i hela processen – från att ett ärende aktualiseras till dess att ett ärende avslutas. Vi har olika verktyg för att arbeta med delaktighet så som arbetsplaner, genomförandeplaner och metoder som LÖSA!. Det pågår kontinuerligt ett arbete för att öka den enskildes delaktighet och det är också ett förbättringsområde. Det finns samtidigt begränsningar, i förhållande till myndighetsutövning och vad som framkommer i utredningsarbete, att i alla delar erbjuda full delaktighet och inflytande. Det är emellertid alltid eftersträvarsvårt att ändå kunna nå hög grad av delaktighet och inflytande.

Flera verksamheter inom förvaltningen är så kallade öppna verksamheter dit brukare frivilligt söker stöd och där arbetet utgår från en hög grad av brukardelaktighet.

De brukarenkäter som genomförs inom förvaltningen har olika resultat och svarsfrekvens. Inom framför allt de myndighetsutövande enheterna är det angeläget att höja antalet svarande, eller hitta andra former för brukarundersökning, så att

resultatet kan användas i förbättringsarbetet.

Helhetssyn och samordning

Socialförvaltningen Centrum startade 2021 med verksamheter från flera förvaltningar från den tidigare organisationen. Under de två år som nu passerat har interna omorganisationer genomförts inom flera avdelningar för att utveckla samordning och likvärdighet inom förvaltningen. Den nya organisationen har gett oss bättre förutsättningar att samordna utvecklingsarbetet tillsammans med de övriga socialförvaltningarna vilket ökar likvärdigheten över staden.

Vi samarbetar också med andra aktörer som förvaltningen för funktionsstöd, Arbetsförmedlingen och Västra Götalandsregionen för att utveckla processer, samverkan och samordning, så att individer i behov av samordnat stöd får tillgång till det. När det gäller hälso- och sjukvården ser vi behov av att förtydliga respektive huvudmans lagreglerade ansvarar för vissa målgrupper som behöver sammanhållna vård- och stödinsatser.

Trygghet och säkerhet

Att arbetet inom förvaltningens avdelningar är förutsägbart, och utförs enligt gällande regelverk, säkerställs på en övergripande nivå genom att arbetet sker i enlighet med socialtjänstprocessen. Inom kvalitetsområdet trygghet och säkerhet har vi även genomfört ett antal förbättringsarbeten.

Vi har genomfört ett omfattande arbete för att förbättra egenkontroller och en systematisk hantering av resultat av genomförda egenkontroller, både på avdelningsnivå och på förvaltningsnivå. Arbetet kommer att fortsätta under 2023.

Socialförvaltningarna har tagit fram gemensamma och övergripande styrande dokument för hantering av skyddade personuppgifter och vi arbetar för att säkerställa att vi följer rutinerna i våra verksamheter.

Arbetet med avvikelser har en central betydelse för att förhindra risker och inom flera avdelningar det finns ett fortsatt behov av att utveckla arbetet med rapportering och hantering av avvikelser. Därtill behöver vi en fungerande hantering av avvikelser i verksamheter som inte har Treserva som dokumentationssystem.

Vi har nu både på staden-nivå och lokalt i förvaltningen övergripande styrande dokument och vägledning i arbetet avseende hot och våld. Vi arbetar med lokala hot- och våldsplåner där det behövs i förvaltningen och inom avdelningarna pågår arbete utifrån övergripande material för att förebygga och kunna hantera såväl hot och våld som otillåten påverkan.

Tillvägagångssättet att erbjuda sociala insatser till enskilda utan krav på biståndsbeslut har begränsats av rättspraxis på senare år. Förvaltningen arbetar med en rad åtgärder för att uppfylla lagstiftningens intentioner gällande kvalitet, rättssäkerhet och likabehandling. Att erbjuda insatser utan bistånd ligger emellertid i linje med förslag till ny socialtjänstlag som nu bereds. Syftet är att öka tillgängligheten och sänka trösklarna för människor att få socialt stöd.

Tillgänglighet

Vår bedömning är att tillgängligheten inom förvaltningen generellt är god i den bemärkelse att det är lätt att nå medarbetare och chefer via befintliga kommunikationskanaler som telefon, e-post, SMS, mottagningstelefoner och funktionsbrevlådor. Det finns dock verksamheter där det uppmärksammas att det kan vara svårt att komma i kontakt och där vi har väntetider för att erbjuda stöd. Vi arbetar för att tillgängliggöra verksamheterna.

På socialkontoret på Mäster Johansgatan finns förbättringsbehov vad gäller den fysiska tillgängligheten. Behoven har lyfts inom ramen för det systematiska

arbetsmiljöarbetet.

Förvaltningen erbjuder samhällsvägledning på ett flertal olika språk via Integrationscentrum.

Utanför kontorstid finns möjlighet för dem i behov av akut stöd och hjälp att vända sig till stadengemensam socialjour som förvaltningen ansvarar för.

Digitaliseringens utveckling innebär många möjligheter till förbättrad tillgänglighet, delaktighet och kvalitet på utförandet. Inom förvaltningen finns exempel där ansöknings- och bokningsförfarandet har digitaliserats, vilket har förenklats och förbättrats för så väl brukare och klienter som verksamhet. Det finns också potential att utveckla verksamhetens tillgänglighet via exempelvis chattfunktioner. Det behövs dock en ökad digital kompetens och stöd inom förvaltningen, dels för att kunna se möjligheter och konkreta lösningar, dels för att minimera risken för felaktigheter.

Jämlik

Socialtjänstens stöd ska tillhandahållas och fördelas på lika villkor för alla. Under året har ett arbete genomförts inom och mellan olika avdelningar för att skapa gränsdragningar och rutiner i syfte att personer med liknade behov ska behandlas lika inom förvaltningen. Områdena barn och unga, vuxen och försörjningsstöd (inom avdelning Barn och unga samt Vuxen och försörjningsstöd) har i linje med ovan också inrättat varsin mottagningsenhet för att skapa ”En väg in” till socialtjänsten och på så vis också underlätta för personer att komma i kontakt med socialtjänsten.

Att använda standardiserade bedömningsmetoder är ett sätt att främja likabehandling i handläggningen och inom avdelningarna finns flera exempel på sådana instrument. Ett stadenövergripande arbete med att ta fram ett bedömningsinstrument för handläggning av ekonomiskt bistånd pågår där syftet är att säkerställa att stöd och insatser tillhandahålls på ett likvärdigt sätt. Planen är att implementera instrumentet under 2023.

Inom några verksamheter pågår ett aktivt arbete med ett normmedvetet förhållningssätt, hbtq-diplomerings och särskilda satsningar med stöd av de planer och program som finns inom området mänskliga rättigheter.

Avdelningarna beskriver att det finns ett behov av att ha särskilt fokus på frågan om jämlikt stöd och hur vi nyttjar våra resurser och ett likvärdigt och effektivt sätt såväl inom förvaltningen som mellan stadens socialförvaltningar. Socialjouren har under året tagit fram en verksamhetsberättelse som visar på skillnader inom staden vad gäller exempelvis olika målgrupper. Rapporten kommer även att tas fram 2023.

Effektivitet

Inom förvaltningens avdelningar finns olika kontrollsystem såsom egenkontroller, ekonomiska uppföljningar och ärendegenomgångar med syfte att kontrollera att verksamheten följer lagstiftning, riktlinjer och rutiner. Vi bedömer att de kontrollerna generellt fungera bra.

Kvalitetsområdet effektivitet har en tydlig koppling till socialförvaltningarnas pågående arbete med en gemensam målbild. Det krävs en gemensam process och dialog för ett ökat och effektivt resursutnyttjande i ett hela staden-perspektiv. Kvalitetsområdet beskriver också behovet av en gemensam samsyn inom och mellan förvaltningarnas avdelningar. Under 2023 kommer ett nytt arbetssätt för målarbete att införas inom förvaltningen med syfte att bland annat öka samsyn och förbättra samordning på både avdelnings- och förvaltningsnivå.

Ett utvecklingsområde som lyfts fram är att förbättra det systematiska

uppföljningsarbetet och den individbaserade systematiska uppföljningen för att säkerställa att de insatser och stöd som tillhandahålls gett den effekt som avsetts.

Förbättringsområden

Individbaserad systematisk uppföljning - vi behöver bättre på att utifrån arbetet med enskilda individer sammanställa information på gruppnivå i syfte att utveckla och förbättra verksamhetens kvalitet och insatsers träffsäkerhet.

Klienter och brukares delaktighet och inflytande - fortsätta arbeta för att öka klienters och brukares möjlighet till delaktighet och inflytande. Vi behöver komplettera kvalitetsarbetet med moment och verktyg som tydligare utgår ifrån våra målgruppers behov och upplevelser. I arbetet se över former för brukarundersökningar för att höja deltagande och svarsfrekvens inom framför allt myndighetsutövning.

Fortsatt samordning och samverkan med socialförvaltningarna och andra myndigheter - samverkan och samarbete med andra, såväl övriga socialförvaltningar och andra förvaltningar och myndigheter som med civilsamhället, är avgörande för att vi ska kunna utföra våra uppdrag och för att brukarna ska få sina behov tillgodosedda på bästa sätt och utifrån en helhetssyn. Fortsatt samverkan med andra, särskilt övriga socialförvaltningar, för att nå en ökad effektivitet i verksamheten.

Hot och våld och otillåten påverkan - fortsätta arbetet med att förebygga hot och våld samt otillåten påverkan utifrån övergripande riktlinjer och rutiner.

Förbättra moment i kvalitetsarbetet, framför allt hantering av synpunkter och klagomål, avvikelser och egenkontroller samt förbättra systematiken i kvalitetsarbetet så att vi använder resultat i vårt förbättringsarbete i högre utsträckning.

Digitalisering - fortsatt arbete för att digitalisera moment och tillvarata digitala möjligheter för ökad tillgänglighet, delaktighet, effektivitet och kvalitet.

Jämlikhetsintegrering, likvärdighet och effektivitet - vi behöver öka vår kunskap om och arbetssätt för jämlikhetsintegrering, samt fortsatt arbete utifrån målbild för att nyttja våra resurser och erbjuda insatser på ett likvärdigt och effektivt sätt utifrån de behov och utmaningar som finns.

5.5 Barnbokslut

Från och med 2021 ska alla förvaltningar i Göteborgs Stad årligen upprätta ett barnbokslut.

Ett barnbokslut är ett underlag för nämnden för att få en bild av den egna verksamhetens barnrättsarbete. Årets barnbokslut följer upp föregående års utvecklingsområden som ligger till grund för en ny nulägesanalys och prioriteringar för fortsatt förbättringsarbete. Barnbokslutet sammanfattas i det här avsnittet och i bilaga till rapporten finns det fullständiga barnbokslutet.

Uppföljning av föregående års utvecklingsområden

Uppföljningen av föregående års utvecklingsområden visar att arbete pågår inom flertalet utvecklingsområden som identifierades 2021. Det handlar bland annat om åtgärder och arbete för att säkerställa att förvaltningens barnrättsarbete är rättighetsbaserat, att förvaltningen genomför systematiska analyser utifrån diskrimineringsgrunderna, att säkerställa att vi har kunskap om hur barn och unga har det i stadsområdet för se till att vi erbjuder rätt och likvärdig verksamhet utifrån

behov och att utveckla strukturer för intern och extern samverkan så att barn får sina rättigheter tillgodosedda. Verksamheterna arbetar på olika sätt för att göra barn delaktiga i beslut som rör verksamheten och att utgå från barnets bästa. Förvaltningen har dock i nuläget inga gemensamma arbetssätt för att inhämta barns åsikter inför övergripande strategiska beslut.

Väsentliga förändringar i förvaltningen och resurssättning av barnrättsarbetet

Barn och unga påverkas direkt eller indirekt av all verksamhet inom förvaltningen och därmed också av förändringar inom verksamheterna. Några väsentliga avvikelser under året som särskilt påverkar barn direkt eller indirekt under året lyfts fram i barnbokslutet. Det handlar bland annat om konsekvenserna av det ökade inflödet av aktualiseringar inom avdelning Barn och unga, hur barn påverkas av att en större del av den statliga schablonen för etablering går till försörjningsstöd och att ökningen av missbruksärenden som kräver akuta bedömningar och insatser försvårar arbetet med förebyggande insatser som kommer barn till gagn.

Förvaltningen gör bedömningen att den tilldelning av ytterligare kommunbidrag som framför allt använts för att täcka underskott inom avdelningen Barn och unga inte nödvändigtvis har förbättrat barns villkor. Däremot har det skapat förutsättningar för verksamheten att möta de behov som finns med anledning av ökade aktualiseringar. En utebliven resurstilldelning hade därmed riskerat att försämra barns och ungas rätt till stöd och vård och därmed deras villkor.

I budgeten för år 2022 har några av förvaltningens uppdrag fått utökad budgetram kopplade till bland annat arbetet mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt det vråkningsförebyggande arbetet, som ger ökade förutsättningar att ge barn det stöd de behöver.

Artikel 2 - Principen om icke-diskriminering

I nulägesanalysen beskrivs förvaltningens arbete för att stärka kunskapsnivån om barn och säkra icke-diskriminering. En del i arbetet med att skapa mer likvärdiga livsvillkor är att stärka arbetet med behovsanalyser och ökad kunskap. Kunskapen om de barn och unga som är i behov av stöd och hjälp från socialtjänsten är inom förvaltningen god, men samtidigt finns ett generellt behov av att utveckla arbetet med att säkerställa att verksamheternas arbete sker på ett icke-diskriminerande sätt. En utmaning är att det ur integritetsperspektiv är problematiskt att föra statistik över olika grupper baserat på flera av diskrimineringsgrunderna.

Förvaltningen har under året tagit fram olika former av kunskapsunderlag och behovsanalyser som ger kunskap om hur barn och unga har det, synliggör behov och möjliggör mer välgrundade beslut för att prioritera och rikta insatser rätt för mer jämlika uppväxtvillkor.

Artikel 3 - barnets bästa

Förvaltningen arbetar med Barns behov i centrum (BBIC) som är ett arbetssätt som är anpassat efter socialtjänstens regelverk. BBIC ska stärka barnperspektivet och stödja barn och ungas inflytande och delaktighet. BBIC är inte heltäckande utan har kompletterats med annan kunskap och inom förvaltningen finns en bred kompetens inom olika arbetssätt, metoder och modeller. Det finns ett kontinuerligt behov för avdelningen att vidareutveckla dessa och implementera nytt. Under året har avdelningen Barn och unga arbetat med att implementera LÖSA och Stödmodellen. Båda i syfte att stärka barns delaktighet i socialtjänstens arbete.

I år trädde lagen om informationssamtal i kraft. Lagen syftar till att stärka barnrättsperspektivet i vårdnadsprocessen, skapa bättre förutsättningar för föräldrar

att nå samförståndslösningar och stärka skyddet för barn som riskerar att fara illa.

Att säkerställa barns rättigheter i handläggning av vuxenärenden innebär att uppmärksamma och synliggöra barnets livssituation, bedöma och beakta barnets bästa vid beslut, samt göra en analys och överväga vad olika beslut får för konsekvenser för barnet på kort och lång sikt. Detta är utgångspunkt för implementering av det stadenövergripande arbete inom förstärkt barnrätt i vuxenärenden.

Artikel 6 – barns rätt till liv, överlevnad och utveckling

En av socialtjänstens viktigaste uppgifter är att verka för att barn och unga växer upp under trygga och goda förhållanden och ge möjlighet för barn och att kunna utvecklas utifrån sina förutsättningar. Detta är ett av grunduppdragen för flera av förvaltningens verksamheter, att på olika sätt stödja barn, unga och familjer genom både riktade och generella insatser. Det finns till stor del uppbyggda strukturer för intern och extern samverkan för att tillgodose barns rättigheter med såväl andra förvaltningar inom Staden som med externa aktörer som Västra Götalandsregionen, Polisen och andra myndigheter och civilsamhälle.

Under året har socialförvaltningarna och förvaltningen för funktionsstöd arbetat med att förtydliga gränsdragningen mellan sig för att säkerställa att barn och unga inte faller mellan stolarna och att de får stödet de behöver och sina rättigheter tillgodosedda.

Artikel 12 – barns rätt till delaktighet

Förvaltningen har under året fortsatt att arbeta utifrån befintliga metoder och arbetssätt för att inhämta barns åsikter inför beslut som rör barn. Inom ramen för det löpande arbetet med barnärenden tillgodoses barns rätt till delaktighet bland annat genom arbete med metoderna LÖSA!, Stöd-modellen, BBIC, Signs of Safety, Tejping och UngDok. Under året har även andra satsningar för att öka barns delaktighet genomförts, som projektet Ett syskon att växa med och Avec - efter våldet.

Under året har flera av förvaltningens verksamheter arbetat med att implementera LÖSA! och Stöd-modellen. Medarbetarnas upplevelse är att metoderna stödjer en ökad delaktighet för barn och unga. Under 2023 kommer en följeforskning genomföras av LÖSA!

Genomförda egenkontroller visar att det inom vissa verksamheter finns ett utvecklingsbehov vad gäller låta barnet eller den unge komma till tals under en utredning samt att det brister i dokumentationen kring varför barn inte kommer till tals. Detta har bland annat resulterat i åtgärder som kommer genomföras under 2023.

Inför strategiska beslut inhämtas oftast inte barn och ungas åsikter, men barnperspektivet beaktas alltid i de strategiska besluten. För att stärka arbetet med att involvera barn inför strategiska beslut behöver förvaltningen skapa samsyn kring vad vi menar med strategiska beslut, vilka typer av beslut barn kan bli delaktiga i och hur barns åsikter skulle kunna inhämtas i dessa. Det behöver också tydliggöras vilka resurser, så väl tidsmässiga som personella, som skulle krävas.

Utvecklingsområden och vägen framåt

Utifrån vad som har framkommit i förvaltningens nulägesanalys och uppföljning av föregående års utvecklingsområden har ett antal prioriterade utvecklingsområden inför kommande år framkommit.

Generellt är det inom förvaltningen ett förbättringsområde att använda resultatet av den systematiska uppföljningen för att utveckla verksamheterna. Ett

utvecklingsområde är därför att integrera förvaltningens barnrättsarbete i det ordinarie planerings- och uppföljningsarbetet utifrån analyserna i barnbokslutet. Genom att i ökad utsträckning genomföra systematiska analyser utifrån diskrimineringsgrunderna och ett normkritiskt perspektiv, synliggöra barn och olika grupper av barn i våra analyser och säkerställa att vi har kunskap om hur barn och unga har det samt olika barns förutsättningar och erfarenheter kan vi på ett mer träffsäkert sätt rikta insatser rätt och utforma vårt arbete så att det ger störst nytta i arbetet för goda och jämlika uppväxtvillkor utifrån målgruppens behov.

Att vara delaktig är en rättighet, men också något som främjar barnets välmående och utveckling. Ett utvecklingsområde är därför fortsatt implementering och förstärkning av arbetet med LÖSA! och Stöd-modellen. Det handlar bland annat om att förbättra dokumentationen i barnärenden gällande barns inställning till förslag till beslut, utbildning inom användandet av barnbrev och att sammanföra metoderna till en gemensam metod/modell.

5.6 Dataskydd och informationssäkerhet

Förvaltningen har sammanställt en årsrapport för arbetet inom dataskydds- och informationsarbetet. Syftet med rapporten är att ge nämnden, som är personuppgiftsansvarig, tillräcklig information för att säkerställa förvaltningens efterlevnad av kraven i dataskyddsförordningen och ge information om på vilket sätt detta har hanterats inom förvaltningen. Årsrapporten för dataskydd och informationssäkerhet finns i bilaga till årsrapporten.

Förvaltningen har till stora delar utgått från dataskyddsenhetens rekommendationer från 2021 års uppföljning av 12 fasta kontrollpunkter och fördjupande kontroller, för att planera upplägg och aktiviteter 2022. Utifrån dessa underlag och ett riskbaserat arbetssätt har förvaltningen prioriterat de kontrollpunkter som löpte störst risk att inte uppnå en följsamhet mot GDPR. Aktiviteter planerades in, tidsattes och ansvarsfordelades. Arbetet har också fortsatt med att upprätta personuppgiftsregistret och systemförteckningen under 2022.

Efterfrågan på kunskap om dataskydd och informationssäkerhet inom förvaltningen har ökat. Det har också skett en stor ökning av inrapporterade personuppgiftsincidenter från verksamheterna, vilket visar att medvetenheten ökat inom området.

Ytterligare ett område som vi lagt mycket tid på är att genomföra konsekvensbedömningar på identifierade personuppgiftsbehandlings.

Under hösten genomförde dataskyddsombudet uppföljningen av de fasta kontrollpunkterna, vilken är planerad att redovisas för nämnden vid sammanträdet i mars 2023. Förvaltningen har tagit del av uppföljningen och konstaterat att vi inom vissa kontrollpunkter nått ett sämre resultat jämfört med året innan. Förvaltningens analys av resultatet är att det beror på att tjänstepersonerna som genomfört värderingen av de 12 kontrollpunkterna fått en större insikt i frågornas komplexitet och därmed gjort en lägre värdering en föregående år. Analysen visar även att det med befintliga resurser är svårt att få tillräckligt med tid för att genomföra planerade åtgärder.

Under 2022 har dataskyddsombudet även genomfört en fördjupad kontroll där delar av verksamhetens arbete med behörighetsstyrning i IT-systemet Treserva har granskats. Resultatet av granskningen finns som bilaga i dataskyddsenhetens årsrapport och kommer att redovisas för nämndens vid sammanträdet i mars 2023.

5.7 Miljöarbete

Förvaltningen har under 2022 arbetat vidare med implementeringen av stadens gemensamma miljöledningssystem. En miljöutredning har tagits fram som ligger till grund för det systematiska miljöarbetet som utarbetats under året. Förvaltningen har antagit åtta lokala miljömål som kommer att gälla 2023–2026. Målen kommer från och med 2023 att följas upp i årsrapporten.

5.8 Utveckling av uppföljning och analys ur ett individperspektiv

De fyra regionala socialförvaltningarna arbetar tillsammans för att utveckla uppföljning och analyser av resultat ur ett individperspektiv. Det stadsövergripande arbetet bedrivs långsiktigt och ur flera olika perspektiv. En viktig del i arbetet är att utveckla förutsättningarna för uppföljning och analys. Här nedan beskrivs några exempel på uppdrag som förvaltningarna arbetar gemensamt med.

- Förvaltningarna levererar kontinuerligt resultatmåttet om andel ärenden som avslutas med behov tillgodosett (avslutsorsaker) till nämnderna.
- Förvaltningarna planerar för att utveckla registreringen av avslutsorsaker i verksamhetssystemet Treserva. Syftet är att kunna generera mer träffsäker uppföljningsinformation. Arbetet rör verksamhetsområdena barn och unga respektive vuxna.[1]Arbetet nedprioriterades under andra halvan av 2022 till förmån för att starta upp socialtjänstrapportprojektet och kommer att inledas under 2023.
- Förvaltningarna planerar för en utvecklad lägesbild över vilka resultat- och effektmått som finns i befintliga uppföljningsverktyg i verksamheterna. Syftet är att synliggöra förekomst, användning och behov av utveckling. Arbetet beräknas pågå under större delen av 2023.
- Förvaltningarna förbereder, tillsammans med Intraservice, införandet av en beslutsstödsfunktion i Treserva. Under 2022 utvecklade förvaltningarna en första rapport om ekonomiskt bistånd. Arbete med en konsekvensbedömning pågår. En testversion beräknas kunna lanseras under våren 2023.
- Förvaltningarna arbetar med att ta fram en gemensam socialtjänstrapport. Rapporten ska beskriva tillståndet i och utveckling av individ- och familjeomsorgen ur ett individperspektiv. Projektet pågår utan väsentliga avvikelser. Information till nämnderna beräknas ske i maj 2023.
- Förvaltningarna har under 2022 utvecklat uppföljningen av mottagare av ekonomiskt bistånd. Resultatet visar att ca 4 000 klienter med försörjningsstöd av socialsekreteraren bedöms behöva ytterligare insatser för att kunna nå självförsörjning. Ett analystillfälle har genomförts tillsammans med representanter från socialförvaltningarna, arbetsmarknad och vuxenutbildningsförvaltningen samt samordningsförbundet Finsam.
- Förvaltningarna har under 2022 inlett förberedelserna för en pilotstudie under 2023 som utgår från det statliga forskningsinstitutet RISE:s modell Verktyg för Evidensbaserade Vårdsinvesteringar. Arbetet sker inom ramen för budgetuppdraget om att ta fram en modell för att ur ett samhällsekonomiskt perspektiv bättre kunna värdera olika insatser mot varandra. Syftet är att testa och utvärdera delar av modellen inom ett avgränsat område (föräldraskapsstöd). Arbete pågår för att designa pilotstudiens kalkylmodell och undersöka vilken tillgång till användbar data som finns. Arbetet är fortfarande i ett tidigt stadiet och väntas pågå under huvuddelen av 2023.

- Förvaltningarna har genomfört brukarundersökningen 2022. Resultaten kommer att presenteras i januari 2023. Efter 2022 års undersökning går avtalet med nuvarande leverantör ut. Under 2023 ska förvaltningarna se över vilka utvecklingsbehov som finns i arbetet med brukarundersökningar. Många kommuner har gått med i Sveriges Kommuner och Regioners ramavtal och upplägg för brukarundersökningar, vilket kommer att beaktas i utvecklingsarbetet.

[1] Inom ekonomiskt bistånd finns nationell styrning av avslutsorsaker från Socialstyrelsens för den officiella statistiken.